

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznika, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vsa leta 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljavitve naročnine se ne osira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34 — „Národna Tiskarna“ telefon št. 85.

Zaradi praznika Vseh Svetih izide prihodnji list v petek, 2. novembra 1900.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo ob pravem času ponovno, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto K 22.— | Četrta leta . . . K 5-50
Pol leta „ 11.— | En mesec „ 1-90
Za pošiljanje na dom se računa za vse leto K 2.—.

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto K 25.— | Četrta leta . . . K 6-50
Pol leta „ 13.— | En mesec „ 2-30

Naroča se lahko z vsakim dnevom, a hkratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

List se ustavlja 10. dan po potekli naročnini brez ozira vsakemu, kdor ne vpošlje iste ob pravem času.

Upravnštvo „Slovenskega Naroda“.

Od Kreka na Šusteršiča.

Kandidat klerikalne stranke za peto kurijo je sedaj dr. Šusteršič. Še pred nekaj tedni je bil kandidat dr. Krek. Tedaj je vodstvo klerikalne stranke sklenilo kandidirati vse dosedanje poslance te stranke, in dr. Krek je bil zadovoljen s tem in je bil pripravljen, iti zopet na Dunaj. Sedaj nakrat je čutil „nujno potrebo, da ostane doma in se popolnoma posveti znanstvenemu ter organizatoričnemu in agitatoričnemu delu doma“. Pred nekaj tedni še ni bilo ne duha ne sluha o tej „nujni potrebi“, pred nekaj tedni bi bili dr. Kreka še lahko pogrešali, in bi bili še lahko izhajali brez njegovega znanstvenega, organizatoričnega in agitatoričnega dela, šele sedaj se je pojavila ta „nujna potreba“ in sicer s tako silo, da se je dr. Krek odpovedal kandidaturi in baje sam priporočal, naj se na mesto njega pošlje na Dunaj — dr. Šusteršič.

Ta „nujna potreba“, je seveda v sredi votla, od kraja pa je nič ni; ta „nujna potreba“ je prazen izgovor, s katerim se hoče maskirati pravi nagibi Krekovemu odstopu. Nagibi so vsi drugi. Kreka so prisilili,

da se je odpovedal, ker mož s svojimi socialno reformatičnimi in sploh političnimi nazori „kompromituje“ stranko pri njenih prevzvišenih, presvetlih, visokorodnih in preblagorodnih pokroviteljih.

Dejstvo na sebi, da dr. Krek več ne kandiduje, in da je na njegovo mesto stopil dr. Šusteršič, je jedino, kar nas zanima, ker to dejstvo priča novič, kar smo mi že tolikrat naglašali, da je našim klerikalcem socialstvo samo sredstvo, s katerim doma ljudstvo slepe, v tem ko zastopajo na Dunaju golo reakcionarstvo. Zmedeni filozof dr. I. E. Krek je v klerikalni stranki zastopal socialno strujo. Mož je poštenjak, nesebičen in požrtvovalen, in resnično prepričan o tistih idejah, ki jih zastopa. Glede njega se ni čuditi, da si je pridobil zaupanja mej delavstvom, in morda bi bil dosegel še večjih uspehov, da se ni obesilo na njegovo suknjo toliko dvomljivih eksistenc. Krek je morda nehote in nevede z vsem svojim delovanjem in nehanjem potiskal klerikalno stranko na drugo stališče, kakor jo je zavzemala doslej na Dunaju, na socialno reformatično stališče, on je bil mej klerikalnimi poslanci jedini, ki je silil proč od tiste družbe, o kateri nasprotstvu zoper delavske tirjatve ni nobenih dvomov, a če izgine on iz parlamenta in stopi na njegovo mesto dr. Šusteršič, potem bodo klerikalni poslanci zopet samo ponižni strežaji klerikalno-fevdalne reakcije.

Šusteršič se je včeraj v „Slovenca“ mogočno razkoračil in s patetičnimi frazami zatrjeval, da ni protisocialen kandidat, in da ne zastopa nazadnjaške struje. A dokaze zato je ostal dolžan. In to je samo naravno, saj svedoči vse njegovo delovanje, da je nazadnjak od nog do glave, in nasprotnik vsakemu socialnemu gibanju. Njegovo socialstvo je ravno toliko vredno, kakor njegovo katoličanstvo.

Kdo pa je dr. Šusteršič kot politik? Hlapec protisocialnega kardinala Missie in hlapec barona Dipaulija. Krščanski socialisti na Tirolskem so barona Dipaulija posadili pred prag, da bo moral iskati mandat v veleposestvu, na Kranjskem pa se vsiljuje njegov lakaj za zastopnika pete kurije!

Kandidatura dr. Šusteršiča v V. kuriji je drzna provokacija v prvi vrsti de-

lavskega stanu, ki naj dobi v tej kuriji zastopnika svojih interesov. Ako bi bilo dr. Šusteršiču samo na tem, da dobi mandat, bi bil lahko dosegel, da mu je naredil prostor ali kompromitirani Vencajz ali nespo sobni Pogačnik, toda to, da kandidira v peti kuriji, je dokaz, da mu ni samo za mandat. Doseči hoče še nekaj več, doseči hoče, da bi volilci te kurije ne imeli več poslanca socialno-reformatičnega mišljenja, da bi ne imeli več poslanca, ki je delavcem resnično naklonjen, ampak trdega reakcionarca.

V delavskih krogih in tudi v krogih krščanskih socialistov je Šusteršičeva kandidatura naletela na močan upor. Krek se je sicer žrtvoval in sam priporočal Šusteršičevo kandidaturu, toda delavstvo, katero je Šusteršič vedno preziral, vendar neče ničesar vedeti o njem in pojde z vso odločnostjo proti njemu v boj.

Državnozbornske volitve.

Globočnik — kandidat.

Gosp. Ivan GLOBOČNIK, veleposestnik na Dobravi pri Kostanjevici, se je udal soglasni želji zaupnikov narodne napredne stranke, in je pri osrednjem volilnem odboru oglašil svojo kandidaturu za mandat kmetijskih občin Novo mesto, Krško, Metlika, Črnomelj in Kostanjevica.

H kandidaturi Ivana Globočnika.

Od Krke, 30. oktobra.

Viljem Pfeifer je že davno politično mrtev. Ko se je izneveril stranki, h kateri je pripadal, dvignila ga je na svoj štít klerikalna stranka, kateri se je popolnoma zapisal.

Škoda zanj! — Če komu, Viljemu Pfeiferju gotovo ni bilo treba, da se je izneveril svoji stranki, zatajil svoja načela ter upognil svoj tilnik klerikalcem.

Pa pustimo to!

Viljem Pfeifer se je že davno obrabil, postal je slaboten, in najboljšje bi storil, da se prostovoljno odpove mandatu.

Ali tega on ne bode storil.

Ne moremo si misliti, da bi si ne bil on svest, da ne sodi več v parlament —

in vendar poganja se za mandat kakor malokateri.

Ker pa je zakon narave tak, da mora napraviti jeden drugemu prostor, in ker to načelo velja tudi v politiki — moral se bode prej ali pozneje umakniti tudi on drugi, čili moči. Ker Pfeifer neče iti sam v zaslužni pokoj, jeli so se mu njegovi, že davno z njim nezadovoljni volilci puntati, glasno zahtevajoči družega zastopnika, ki se bo v resnici za nje potegoval. —

Z nekakim zadoščanjem pozdravljamo tedaj kandidaturu Ivana Globočnika. Že danes moramo reči, da so volilci dobro pogodili, ko so obrnili pozornost stranke na tega moža. Ivan Globočnik je takorekoč popolnoma nova oseba v politiki. Če bode izvoljen, smeli bodo biti volilci z njim v vsakem oziru zadovoljni. Ivan Globočnik je poštenjak od nog do glave; sam se peča in ubija kot veleposestnik z obširnimi kmetijstvom; on pozna težnje in potrebe poljedelca iz lastnega opazovanja, — in je baš zategadelj poklican, zastopati volilce dolenjskih kmetijskih občin. Ker živi že veliko let med priprostim narodom, je volilcem dobro poznat, in na Dolenjskem obče čislán in spoštovan mož.

Globočnik nadkriljuje v vsakem oziru Viljema Pfeiferja, in zato ne bode težko volilcem, se odločiti zanj.

Resni so politični časi, in zato moramo zahtevati od moža, ki stopi pri tem položaju v politično areno, da je poln mož, in ne slaboten mož, kateri ne imponuje več priprostim volilcem, — kaj šele parlamentu!

Zoper Viljema Pfeiferja kot privatno osebo nima nikdo ničesar. Viljem Pfeifer kot privatnik je poštena, blaga duša. Zato mu želimo, da zapusti politično areno ter uživa ugodnosti tega življenja kot zasebnik še mnogo let.

Ravno zategadelj pa, ker smo prepričani, da je naš Viljem potreben pokoja, zato se bodemo z vso odločnostjo poprijeli kandidature Ivana Globočnika. Prepričani smo, da bi boljšega kandidata za kmetijske občine ne mogli dobiti, kakor je on. Radi tega bodi naša dolžnost, da ga sedaj, ko se je odločil stopiti v politično življenje z

LISTEK.

O hudiču.

Ruski spisal Maksim Gorkij.
(Konec.)

— Tudi meni ugaja — je dejal loka-vo hudič. To pohištvo ne stane mnogo — kake tri tisočake. . .

— Hm . . . to ni drago! Spominjam se, da sem dobil za svoje največje delo 815 rubljev . . . in pisal sem ga skoro celo leto. . . Kdo pa stanuje tu?

— Vaša soproga — je odgovoril hudohec.

— Res? . . . He . . . To je dobro . . . za njo. . . Oh — in ta ženska — ali je to ona, moja soproga?

— Da, to je ona . . . tu prihaja njen mož. . .

— Lepa je postala . . . in kako lepo je oblečena. Hm — hm. . . Mož, pravite? Kako zdrav človek je to! Izgleda kakor kak meščan. Zdi se, da je povsem dostojen človek. Malo neumno sicer gleda v svet, celo surovo . . . končno pa, taki obrazi ugajajo ženskam. . .

— Ali hočete, da vzdihnem mesto vas? se je ponudil hudič ter slavodobitno motril pisatelja, katerega pozornost pa je bila obrnjena samo na ta prizor.

— Kako zadovoljna, vesela obraza imata! Kakor je videti, sta oba z življenjem jako zadovoljna. . . Ali ga ljubi . . . li veste to?

— O da, celo jako ga ljubi. . .

— In on — kaj je on?

— Pomočnik v neki modni trgovini

— Pomočnik v modni trgovini . . . je

ponovil počasi pisatelj in izpregovoril ni dolgo nobene besede več. Hudič pa ga je pogledal ter se zadovoljno smehljaj.

— Kaj? Ali vam ugaja vse to? —

ga je vprašal.

Pisatelj je začel mučno govoriti:

— Imel sem tudi otroka . . . in ta?

— Da, vem, da živita. . . Imel sem otroka

— sina in hčerko . . . takrat sem si mislil

— sina imam, ta postane tudi s časom

dostojen človek. . .

— Dostojnih ljudi je na svetu dovolj,

treba je popolnih — je pripomnil mrzlo

hudič ter začel žvižgati neko koračnico.

— Menim, da je trgovski pomočnik

vsekakor slab pedagog . . . in moj sin . . .

prazna pisateljeva lobanja se je začela gibati sem in tja. . .

— Glejte vendar, kako jo objema!

Prav veselo živita! — je vzkliknil hudič.

— Da, da! . . . Ta pomočnik je gotovo bogat?

— Ta je bil ubožnejši nego jaz —

pač pa je vaša žena bogata. . .

— Moja žena? A kje je dobila denar?

— Vaše knjige je prodala!

— Tako, tako — je dejal pisatelj,

počasi kimaje s svojo prazno lobanjo. —

Tako, tako! Ali se ne zdi, da sem delal

jaz prav za prav za tega pomočnika? . . .

— Da, skoraj je tako — je priznaval

radostno hudohec.

Pisatelj je gledal v tla ter rekel

hudiču:

— Spremite me k mojemu grobu.

. . . Bilo je temno; deževalo je, oblaki

so se težko valili po nebu, in pisatelj je

hitel, s kostmi klopotaje, proti grobu. . .

Hudič je šel za njim ter žvižgal veselo

neko pesmico. . .

* * *

Čitatelj je seveda nezadovoljen. Čital

je že preveč. Oni ljudje, kateri pišejo samo

zato, da bodo čitatelju po volji, redkokdaj

zadovole njegov okus. V tem slučaju pa je čitatelj nezadovoljen, ker nisem rekel ničesar o peklu.

Ker je čitatelj povsem uverjen, da pride po smrti v pekel, zato hoče že v življenju kaj čuti o peklu.

Toda o peklu ne morem čitatelju v resnici nič prijetnega povedati.

Kakor hitro poreče zdravnik vašim sorodnikom: umrl je. . . ste stopili v brezmejen, žarko žarko razsvitljen svet — in to je svet spoznanja vaših pogreškov.

V grobu ležite, v ozki krsti, in vaše brezbarvno življenje se vrti kakor kolo pred vami: premika se neznosno počasi, a preide vse mimo vas — pričeni pri prvem zavednem koraku do zadnje minute vašega življenja.

Tedaj vam postane vse jasno, kar ste skrivali v življenju sami pred seboj, vsa lažljivost in nizkost vašega življenja, še jedenkrat se porajajo pred vami vse vaše misli, videli boste vsak nepravilni korak, vse vaše življenje do najmanjše podrobnosti vam stopi pred oči. In da se vaša bol poveča, boste vedeli, da hodevajo po oni ozki, glupi poti, po kateri ste hodili vi, tudi drugi, ki se sujejo, hite in la-

vso njemu lastno žilavostjo in odločnostjo, da ga dovedemo do častne zmage.

Pfeifer v strahu

Iz Krškega, 30. oktobra.

Vest, da se je odločil g. Iv. Globočnik, veleposestnik na Dobravi, prevzeti mandat za naše kmetijske občine, nas je silno obradostilo. To je pravi mož, ki vživa polno zaupanje v celem okraju.

Našemu Viljemu je ta kandidatura silno nepovoljna, ker ve, da je dobil v gospodu Globočniku takega nasprotnika, s katerim se bo težko boriti.

Zato se je začel naš Viljem hudo bati za svoj mandat. Govori se pri nas, da se je baje gospa Pfeiferjeva sama obrnila do gospe Hočvarjeve, da naj ona vpliva na Krčane in na Krškega župana, da bi delali za Viljema.

Iz tega pa ne bo nič, ker je že danes gotovo, da bo v našem okraju z ogromno večino voljen Iv. Globočnik.

Vencajz v agitaciji

Vencajz se plazi prav po tihotapsko okrog volilcev. Ali se boji možko nastopiti? Dne 28. oktobra je došlo izveličanje preserški in borovniški občini. Vencajz je namreč skilcal volilni shod, za katerega pa ni vedela živa duša od nasprotne stranke. Prav po Žitnikovem receptu! Za svoj volilni shod izbral si je neznan vas, Breg, kjer je pri zaprtih vratih vezal svoje neslane otrobe. Zakaj se boji Vencajz svojega protikandidata, zakaj se boji zavednih volilcev? Kaj ne — slaba vest!

Od Sv. Treh Kraljev, 29. oktobra.

V nedeljo, 28. t. m., šlo nas je nekaj tudi iz žirovske doline k oznanjenemu misijonu, oziroma političnim govorom k Sv. Treh Kraljem. Oznanjeno je bilo v cerkvi, da pridejo iz Ljubljane tudi imenitni gospod, ki se jim pravi doktor sv. pisma, Nace Žitnik. V najnovšem času jim pravijo menda tudi netopir, baje zato, ker se po vseh krajih prikazujejo ter nakrat zopet zginejo.

Slišali smo res marsikaj, a prav nič novega. Kdor ima količkaj pojma o političnih stvareh, ali čita kak časopis, vedel je vse isto lahko že zdavnaj. Posneli smo iz vsega le, da so se gosp. Nace prišli ponujati za kandidata za v državni zbor. Rekli so sicer sami, da se niso prišli ravno ponujati, vsekakor pa, da bi bili radi izvoljeni.

Več zanimanja je v nas nastalo, ko je domači gosp. administrator nastopil ter pokazal svojo redko omiko. Res, da je na visokem hribu, in da malo občuje z izobraženimi ljudmi, a vsekakor pričakovali bili bi več omike od njega. Celo gosp. Nace so ga morali svariti in prositi, naj se dostojnejše obnaša. Kar nas je bilo zunanjih kmečkih ljudij zraven, ki gospodovih navad tako natančno ne poznamo, smo si pač tolmačili, da so gospod skrivnostno sladko ginjeni (seveda od kakega pristnega) ali pa jih je tako zelo močno razburila rudeča kravata nekega žirovskega socialnega demokrata, ki je bil tudi prišel poslušat go-

žejo... In vi razumete, vidite jasno. — Vse to delajo oni samo zato, da izpoznajo s časom, kako sramotno je živeti tako grdo življenje brez zadržaja.

Vi pa jih vidite, kako hite v lastno propast. A ne morete jih nikakor zadržati. Ne morete ne upiti, niti se premikati, in želja, da jim pomorete — bode zaman mučila vašo dušo. Ali je to dobro?

In ko je šlo življenje mimo vas, se vrača iznova, vidite ga zopet od začetka, in delo vaše zavesti ne prestane... in vaše strašne muke ne prestanejo nikdar... nikdar!

Zadnji stih.

Hrvatski spisatelj Srgjan Tucić.

Bleda ležiš... na licu mračnost... v arcu smrti...

Niso te položili na oder, okrog Tebe ne gore voščene sveče s svojim mrtvaškim duhom... Čuden je vonj, kateri me obdaja ob tej postelji smrti...

Bleda ležiš, na tisočih belih rož, na katerih se lesketa tisoč in tisoč rosnih kapljic, slične tisočim izplakanim solz...

A jaz stojim poleg tebe — in te gledam...

vore. Gotoveje pa je prvo, kar se je dalo soditi že tudi po njegovem služabniku mežnarju, ki je bil tudi tako skrivnostno sladko ginjen, da je docela mirne ljudi začel na shodu suvati in ven porivati. Ne ve se še sicer gotovo, jeli to storil na ukaz svojega gospoda ali svojevoljno, ve se pa, da je navadno povsem verni sluga svojemu gospodu.

Ker je bilo navzočih pri shodu tudi nekaj ptujih gospodov, kateri se z govorom g. Žitnika niso popolnem strinjali ter so zategadelj nekaj mirnih, povsem dostojnih meščikov napravili, sumi se, da je dotični cerkvenik bil zategadelj tako upijanjen, da je začel razgrajati — se je moral zaključiti shod, ne da bi bili zamogli razun g. Žitnika in administratorja še drugi priti do besede. — Sklicevatelji shoda so dobili priliko in povod, skriti se z nekaj malo svojih pristašev, večinoma nevolilcev, v novo župnišče, kjer so za zaprtimi duri lahko brez ugovora udrihali po tistih preklicanih liberalcih, ki jim nočejo biti docela pokorni in plesati brez ugovora po njihovi volji.

Kakšen utis napravil je govor, oziroma shod, ali kakor kmetje pravimo misijon (ker so govorili sami duhovni gospodje) na imenovane ptuje gospode — morda Vam o priliki, gosp. urednik, kateri izmed njih sam pojasni.

Zakaj je in mora biti Dragotin Hribar naš kandidat za peto kurijo?

Štajersko, 28. oktobra.

„Slovenski Gospodar“ in „Slovenec“ argumentujeta za Žičkarja nekako tako le: Žičkar je bil zadnjikrat izvoljen, in sedaj ni vzroka, niti bi ne bilo spodobno odstraniti Žičkarja in voliti koga drugega.

To je jezuitsko dokazovanje radi tega, ker se kratko malo zamolči — seveda brez kakega namena, to se razume pri tej katoliški potencirani morali in pri „resnem svetovnem naziranju“ — bistveno dejstvo, da je bil takrat, pri zadnji volitvi, baš Hribar oficijelni kandidat političnega društva za Štajerske Slovence in se je pozneje zavratno in z moralno nedopustnimi sredstvi preprečila njegova izvolitev od strani duhovščine okoli „Gospodarja“. To je treba pred vsem enkrat za vselej pribiti!

Sedaj bi pa bilo „nepošteno“, ako bi odstopil Žičkar od svojega mesta, na katero so ga posadili na politično nemoralen način! Čudno je, da je javna politična morala pri nas tako na slabem, da tega ne uvidijo n. pr. gospodje ptujkega političnega društva, ki ne najdejo vzroka za odstranitev tako nelojalno in nepošteno na ščit vzdignjenega Žičkarja. Sicer pa vemo, da volilci ptujkega, in ormoškega okraja niso vsi takega mnenja glede naše politične morale. Volitve bodo to vzlic ptujski resoluciji pokazale.

Ta dokaz za kandidaturu Žičkarjevo je torej tak, da govori proti njej! Če je kdo tako le izmuznil komu lep plašč in si ga potem odene in kriči: ta je moj, tega mi ne sme nihče vzeti, ker ga imam, ker ga jaz nosim, — ali se mu ne bo ves svet smejal?

Zdi se mi, da se Ti na hladnem, belem čelu zrcali Tvoja duša... čista in bela, kakor rože, na katerih počivaš...

Solnčno zlato Tvojih las se valovi ter pada po belih rožah, upleta se mej nje, jih ovija... in se poljublja z njimi...

In vlažni so ti lasje od tisočev rosnih kapljic, kakor da so utonili v mojih solzah.

Ne plakam... ne čutim bolečine.

V srcu mi je mrtvo in prazno, kakor da so izbežali iz njega za vedno vsi občutki...

Jeli bila to ljubezen, kar naju je vezalo v življenju?

Kaj so izražali najini pogledi? Kaj so bili najini poljubi?...

Mrtva si... a jaz vendar še živim...

Toda leči hočem poleg tebe, na tisoče belih rož in tiho umreti... gotovo umreti...

A pod nama bodo zveneje bele rože, rosne kapljice se bodo razlezele, črv nama razje srce, in razpadla bova v prah...

A prah najin se bode združil kakor sta bili združeni nekaj v življenju najini duši...

Pri naši duhovščini okrog „Gospodarja“ seveda povečuje „dober namen“ vsako sredstvo, tudi falsificiranje raznih dopisov iz volilnih okrajev, dopisov, ki so podobni drug drugemu kakor jajce jajcu. A posvetna inteligenca ni voljna, več mirno prenašati takih lumparij.

Ker se toliko hvalisa Žičkarjevo sposobnost in njegove velikanske uspehe in zasluge, je treba javno povedati, da je Žičkar jeden najmanj sposobnih naših poslancev. Mariborski lemenat še doslej nima patenta „lifirati“ „akademsko izobraženih“ mož. Govornik pa je Žičkar tak, da mu je prosto ljudstvo uhajalo z njegovih političnih shodov, vsled česar jih je mož tudi popolnoma opustil, posebno za to, ker je ob enem vstregel škofu. Na nekem shodu je n. pr. mučil kmečke poslušalce s statistiko državnega zbora in z imeni nemških klerikalcev ter je slavil Fuchsa kot velikega prijatelja našega naroda. Menda za to, ker se poteguje za nemški državni jezik. V deželnem zboru, kjer je bilo treba nemškimi zagrizencem imponirati z argumenti in z resnim nastopom, so se mu Nemci navadno smejali, kadar je mož nerodno se držeč čital kak govor. Da v odsekah ni mogel kaj velikanskega storiti, je evidentno, saj nima v to potrebne strokovne izobrazbe. Radikalnega nastopa od Žičkarja itak ni pričakovati, ker mu kaj takega prepoveduje vladni škof Napotnik, katerega pokorni sluga je vedno. Dr. Gregorec je bil v tej točki vse kaj drugega, a ravno radi tega je moral izginiti. In vendar morajo vsi naši poslanci vedeti tudi radikalno, če treba obstrukcionalno, nastopati, z vednim lazenjem okoli ministrov se dobi pač kak figov tisočak in kaka cestna podpora, nikdar pa se samo s tem ne bo osigurala naša narodna bodočnost. To mora vsak politični slepec izprevideti!

Vse to smo povedali, ker nam že preseda nespametno hvalisanje Žičkarja, ne pa radi tega, da bi s tem proslavljali Hribarja, dasi bi o njem vsaj toliko lahko navedli zaslužnega za naš napredek kakor o Žičkarju, ker to je pač nepobitna resnica, da napredka in spasa štajerskega slovenstva ni iskati pod rdečim plaščem škofa Napotnika. Gospod Hribar je gotovo toli skromen, da bi o sebi na tak način gotovo ne pustil pisati, pač pa bo i v prihodnje to, kar je bil vedno, odkar mu je pokazala dobra zvezda Štajerskega slovenstva pot v Celje in je tega „Kranjca“ postavila v prve vrste braniteljev štajerskega Sigeta. Kje bi bilo narodno gibanje v Celju in s tem na vsem Štajerskem brez Hribarja, njegove tiskarne in „Domovine“! To vedo dobro merodajni voditelji celjski in so to že tudi javno priznali. „Slovenec“ piše, da je duhovščina že delala za narod, ko se Hribarja nikjer ni bilo. Sramota ji, če bi ne bilo tako! Vsak, kdor živi na stroške naroda, mora delati za njegovo blaginjo, sicer je trot! Sicer pa nikakor ne gre, primerjati enega moža in njegovo delo s celim sto in stoglavim stanom, in če se dela taka primera, je gotovo vedno samo v čast dotičnemu pojedincu, ne pa celemu stanu!

„Slovenski Gospodar“ in „Slovenec“ povdarjata vedno „kranjstvo“ gospoda Hribarja kot nekaj madež za njega. Da s tem ustrezata našim najzakletejšim sovragom in vladi, tega se menda ne zavedata, sicer bi bila taka pisava nemogoča. Vedno kričimo: „Proč od Gradca!“ t. j. proč od Nemštva, zajedno pa nas ti apostoli „resnega svetovnega naziranja“ strašijo s „kranjstvom“! Presmešno, prežalostno! Zavedni volilci, ki imajo resno svetovno naziranje in se ne marajo dati secirati na „Štajerce“ (menda tudi s krofi) in na „Kranjce“, bodo volili Dragotina Hribarja med drugimi vzroki tudi baš radi tega, ker je „Kranjec“. Razumete li, gospodje „resnega svetovnega naziranja“?

Avstrija in ž njo tudi slovenski narod se bližata velevažni, odločilni dobi. Naši narodni bodočnosti preti resna nevarnost. Če je ne odvrnemo, smo kot narod izgubljeni. Ako češki poslanec Herold pozivlje češki narod, da si naj izvoli poslance, ki bodo z vsemi silami, tudi s fizično močjo, če je treba, branili čast in pravice češkega naroda, ki bodo na vse strani neodvisni, odločni in neustrašeni napram vsemu in vsakemu, kaj naj potem storé slabotni mali Slovenci? V takih odnosih pri nas

ne sme in ne more biti dvoma, bodi li naš poslanec Žičkar ali Hribar! Rodoljubi, naš delo! Zmaga Hribarjeva je geslo vseh zavednih, rodoljubnih štajerskih Slovencev, tudi duhovnikov, ki čutijo za narod in ne odobravajo politike mariborskega škofa, ki ni slovenska, ampak klerikalno internacionalna, kakor je internacionalna politika socialne demokracije. Da, klerikalna politika je še bolj internacionalna kakor socialno demokratična. Saj smo slišali, kako se je zadnji poljski socialni demokrat Daszinski vneto potegoval za svetinje svojega naroda.

Kaj takega škof Napotnik in njegovi trabanti nikdar niso in nikdar ne bodo storili! Kako neki? Saj niti svojega prednika, velikega škofa Slovenca Slomškega vladi in internacionalizmu na ljubo ne spoštujejo, kakor so demonstrativno pokazali! In kandidat takih ljudi naj zmaga??!

V Ljubljani, 31. oktobra

Položaj in Mladočehi.

Načelnik mladočeškega izvrševalnega odbora, dr. Škarda je pri ustanovitvi političnega društva v Třebonu govoril o položaju, o mladočeški taktiki in o nalogi Avstrije. Rekel je, da bi bilo oktroiranje jezikovnega zakona kršenje drž. zakonov (členov XIV. in XIX.) ter da bi bila vpeza to zahtevo Nemcev ne bo dobiti. Poljaki ljuba nemškega državnega jezika nevarna temeljem države. Dvretretjinske večine se ne bodo nikdar zapisali politični smrti, Jugoslovani in Italijani pa se bodo borili proti tej zahtevi do skrajnosti. Koerberjeve vlade narod nikdar več ne bo mogel smatrati za objektivno in neutralno. Mladočeški drž. poslanci bodo imeli poslej politiko svobodne roke, kar pa ne izključuje, da bodo v konkretnih slučajih hodili z drugimi strankami desnice. „Zveza desnice“ je protitežje nemški „Gemeinbürgerschaft“. Dokler se ne uveljavi sistem polne enakopravnosti in neprikrajšane pravičnosti za vse narode, dotlej morajo ostati Čehi v opoziciji. Oblika svojega odpora pa si naj poslanci določijo sami, oblika ki narodu ne bo škodila in nasprotniku ne koristila. Avstrija ima pred seboj še velike naloge. Ako hoče biti naša država močna in trdna, ne sme več odpraviti Slovanov. Oblika države zahteva, da je federalistična. Čehi so pripravljene dati jamstva manjšinam, a zajamčiti se mora tudi enakopravnost večine. Vlada se mora izpremeniti tako, da bodo v njej zastopane vse narodnosti.

Bolgarsko sobranje.

Knez Ferdinand je otvoril redno zasedanje bolgarskega sobranja z nagovorom, v katerem je konstatoval, da vlada v kneževini red in mir, da so razmere s Turčijo in Rusijo, osvoboditeljico Bulgarije, lojalne in prijateljske ter da bo konflikt z Rumunijo poravnal v kratkem. Sultan je dokazal svojo naklonjenost deželi s tem, da je izdal irado glede trgovinske pogodbe med obema deželama na temelju medsebojne osvoboditve carinskih pristojbin. Končno je naznanil knez celo vrsto novih zakonskih predlogov.

Korupcija v Nemčiji.

Avstrijski nacionalci škilijo tako radi preko meje, občudujejo Prusijo ter jo proslavljajo kot deželo blaženstva, čednosti in morale. Te dni pa se je razkril škandal, ki dokazuje, da tudi nemška vlada v svoji morali ni nič lahkostnejša in občutljivejša kakor druge. Aferá Posadovsky je namreč razkrila, da se dela na nemškem s podkupovanjem, da zmaguje vlada s svojimi predlogami s tem, da meče med časopisje in druge faktorje ogromne svote. Neki socialnodemokratičen list je namreč dognal, da je namestnik kancelarja in minister notranjih del, klerikalni grof Posadovsky pozval razne bogate tvrdke, raj mu dajo denarja, da reši z njim takozvano „Zuchthausvorlage“ ki je obrnjena proti socialistom in sploh proti reformatoričnim elementom. Omenjeni list je dognal, da je dobil Posadovsky 17.000 mark od treh tvrdk, gotovo pa je dobil denarja še od drugod. Vpraša se sedaj: kako bi kričali velikonemški listi, če bi se v Avstriji razkril tak Panama? Kako bi bili moralno ogorčeni! In kako bi kričali naši Teutonci, naši Schönererjanci in Wolfvoici, da morajo živeti v državi take korupcije? Aferá Po-

sadovsky dokazuje, da je država „der Gottesfurcht und frommen Sitte“ prav tako koruptna kakor druge, in da je tudi pod žezlom Viljema II. denar politike vladar!

Vojna na Kitajskem.

Grof Waldersee je ukazal, da se vrne ekspedicijska v Paotingu zopet v Tientsin in Pekin. 4000 boksarjev se je razbežalo, ko so se pojavile pred Paotingom mednarodne čete. Te begunce love sedaj nemške, ameriške in italijanske čete na svojem povratku. Bržčas se bodo boksarji, ko odidejo sovražniki, zopet zbrali ter nadaljevali svojo nastoj. Drzni so še vedno jednako, in te dni so se sprijeli kar na treh krajih z mednarodnimi četami. Francoska stotnija je blizu Pekina razgnala oddelek boksarjev. Pri Yangtsunu so boksarji zgrabili багаžo generala Lesselsa, pri Tsayintshangu pa so nemški oddelki razpodili boksarje. Guverner pokrajine Šansi, Yuh sien, ki je dal 9. julija pomoriti veliko število misionarjev v Tay-nenu, se je sam zastrupil, ker se je bal, da ga izroče zaveznikom, ki mu vzemo glavo. Nemci postopajo v Pekinu proti boksarjem z največjo strogostjo. Obsojenih je zaporedoma kar več skupaj. Krivce takoj nato usmrte. Kitajski časopisi poročajo, da mirovna pogajanja dobro uspevajo. Sporodajo se celo že pogoji: odškodnina bo znašala 400 milijonov tačlov, carinska uprava čajevske trgovine preide pod nadzorstvo tujih držav, Tuan bo zaprt do smrti, cesar se vrne v Pekin ter dobi stalno stražo tujih vojakov, neomejena svoboda za prebivanje tujcev, in Kitajska si ne sme kupiti novega orožja.

Razbojništvo pod popovsko patronanco.

Iz Vipave, 30. oktobra.

Prvo divjaštvo vprizoril je bil falirani jezuit Ferjančič povodom razvitja zastave „Triglavove“ na sokolskem shodu v Vipavi. Od takrat hujskal je v cerkvi in zunaj zoper Triglavane in njihove rodbine uprav sistematično; v svoji blazni strasti spozabil se je bil celo na leci tako daleč, da se je izjavil, da smejo njegovi klerikalci na njegovo odgovornost po pristaših naše stranke tudi udariti; da ne smejo le-teh pozdravljati; on sam, božji namestnik, daje pa najlepši iz-gled s tem, da na krščanski pozdrav: Hvaljen bodi Jezus Kristus! ne odgovarja, ako prihaja iz naprednonarodnih ust.

Da bi ljudstvo še bolj zbegal in fana-tizoval, upeljal je vsak dan večernice s skupnimi molitvami, čemur sledi redno vsak dan še eksmisionarjev govor, v katerem obdelava posamezne osebe, in družine iz naše stranke na falotarski način ter vzbuja na ta zaničevanja vredni način fanatično osebno sovraštvo do naših ljudij, češ, toliko časa jih bom sramotil ter s svojimi ljudmi terorizoval, dokler se ne bodo iz strahu pred mano podali.

Kak sad rodi tako dušno pastirstvo mej neizobraženimi kmeti, dokazuje nam ta-le dogodek:

Preteklo nedeljo priredil je bil „Triglav“ na Gočah malo plesno zabavo v županovi gostilni. V odgovor na to in v namodestitev vsled „Nar.“ članka izostalega Žitnikovega shoda povabil je eksmisionar na leci svoje pristaše „na razgovor pri kozarcu vina v Mauče“, kjer so priredili on, ženjalni pesnik Matere Božje iz Vipave ter božjastni sin „strica“ Habeta katoliški volilni shod, na katerem so pred vsem udeležnike do dobrega upijanili ter hujskali zoper našo stranko in v zlasti goške Triglavane.

Po končanem shodu vzdignili so se pijanci na Goče, znatno popolnili in pomnožili svoje vrste ter oblegli in s točo debelega kamenja iz nadstoglave množice obsuli hišo županovo, v kateri se je tačas plesna zabava vršila. V trenutku so bila vrata in vsa okna pobita in zdrobljena, polne sobe kamenja in več oseb v sobah ranjenih. Štiri naše priče čule so raz okno bližnjega župnišča eksmisionarjev glas, in tudi njega samega videle, ko je svoji pijani in fanatizirani množici zaklical: „Le udarite po njih, razženite jih!“

Na to se je sodrga iznova navalila na hišo, vlomila zaprta vrata ter izznova obsula v hišini veži stoječe Triglavane s kamenjem, pri katerem naskoku je bil župan s

teškim kamnom v glavo zadet, da se je nezavesten zgrudil. Ranjenih je bilo še več drugih, v hiši boravečih ljudij. Na to se je bilo zopet posrečilo vrata zapreti, a napadalci so jih iznova vlomili ter hišo razbijali, divjali, psovali in preklinjali. To je trajalo od 1/10. ure zvečer do 4. ure zjutraj, ob kateri uri je pripeljal odposlanec „Triglav“, katerega so bili obleganci po vrvi na vrt spustili, orožniško pomoč, ki jih je šele rešila. Strojena škoda se visoko ceni. Oblegovalcev bilo je do 150, mej njimi prvачila sta obadva poklerikaljena občinska svetovalca. Orožniki odvedli so 7 kolovodij — seveda tudi obadva občinska svetovalca — v preiskovalni zapor; koj za tem prišla je ranjencem zdravniška pomoč; sodnijska preiskava se je takoj pričela.

Ponosni smo na naše pristaše v „Triglavu“, da so se modro premagovali, in da se zlasti niso zapleli v boj s podivjano klerikalno sodrgo, ki je hotela župana Leopolda Žgurja najprvo pod zvijačnimi izgovori iz hiše izvabiti, ter ga zunaj pobiti, na katero limanico se pa previdni župan ni vsedel.

Včeraj in danes patrolirajo po Gočah štirje orožniki, ki so se z bližnjih postaj poklicali.

Po celi dolini vlada veliko ogorčenje nad surovim činom, katerega navadno naši mirni ljudje niso sposobni, ako se jih k temu ne zapelje. Vzlasti se pa obrača srd ljudstva zoper glavnega hujskača v goški cerkvi, in vse le obžaluje, da se tudi tega divjaka ni vtaknilo z njegovimi vrednimi tovariši vred pod ključ. Pričakujemo pa, da ga bo zadela roka pravice, in da bo tudi njega „pravični Bog“ udaril, kakor bo udaril zaslepljene njegove žrtve.

S tem dospela je eksmisionarjeva delavnost do vrhunca; strasti so tako razvnete, da se je bati vsaki trenotek kake nesreče. Radovedni smo, ali bodo pristojne oblasti poskrbele, da se ta namestnik božji nemudoma iz Goč odstrani, in za varnost osebe in imetja poskrbi. V protivnem slučaju bomo mi naše pristaše na Gočah poučili, kako se takega „dušnega pastirja“ najlaglje in korenito iznebe, kajti takih političnih surovežev v mašniški obleki ne bomo več dalje mirno gledali.

Slovensko gledališče.

„Briljantno!“ bi bili rekli po sinočni predstavi brez pridržka, ko bi zbori ne bili preprični. Eksakten orkester, prve pevske moči, skoraj popoln zbor so bili znaki sinočnega večera. Škoda da velja posebno pri zboru rado pravilo: Dosti glasu, dosti distonacije. In to se je pokazalo pri včerajšnih mešanih zborih v Bloudekovi operi „V vodnjaku“. Ta naša ljuba znanka, ki se je imela spočetka pri nas za to boriti s predsodki, ker so jo bili revo peli že na starih čitalniških deskah, uspeva sedaj zaradi vsako leto boljših močij bolj in bolj, in kmalu nam bo postala vsakoletna glasbena potreba. Škoda, da je mladi skladatelj te, sicer v nekoliko zastarelem duhu koncipirane opere umrl, kajti o krepki svoji intenciji, finem muzikaličnem čutu in briljantni instrumentaciji (posebno očaruje njegova polihromija) — bi bil to postal drugi Smetana. Pesmi, kakor nedosežna „Mlada ljubav, to je raj“, „V gozd kličem in gaj“, „Nocoj Šentjanžev je večer“ itd. so pravi muzikalični biseri. Morda je hodil pri Bloudeku Mascagni v šolo. — Intendanca je vse naredila, da je pripomogla muzikalni svetinji do veljave, ker je opero skrbno in vestno pripravila. Palma večera šla je sinoči na vsak način gdč. Nočmi in gosp. Orželskemu. Gdč. Nočmi je sinoči pokazala, kaj zna, kečar se za stvar zavzame. Seveda je pa tudi Jerica uloga, ki je kot ustvarjena zanjo. V njej je prišel do veljave ne samo krasni glas pevkini, ampak tudi njena pevska umetnost, njen lepi sotto in mezza voce, njena briljantna višina, plemeniti „glas v glavi“ in v vseh legah zvrnani registri. Njena Jerica je bila, (če izvzamemo morda zunanost kmetičino, ki naj bi ji bila umetnica posvetila več deklishe pozornosti) umotvor, po katerem se dá krepčati muzikalni okus. Nekaj zdravega bil je g. Orželskega Janko. Mladostna svežost v glasu in igri je tisto, kar pri tem ljubljencu pevske muze še celo takrat zmagaja, kečar bi želeli, da bi se pevcu ta krasni glas nekoliko bolj umilil; s tem in s svojim temperamentom pa pevec z vsakim korakom bolj zmaguje.

Srčno bi priželeli fenomenalnemu prsnemu glasu še nekoliko več pozornosti na muzikalično stran, posebno v glasovih v glavi. Gotovo je zdravi, mogočni, prsni glas pevčev tisto, kar tako neposredno in blagodejno vpliva na poslušalca; kajti tukaj je vse naravno, nič narejenega, zato tisti ugodni, naravni vtis, ki nam ga pevec dela. Vendar so v glasbi momenti neobhodni, kjer je treba rabiti glas tudi v drugih registrih, in tu bi priporočili pevcu posebno, naj kultivira register glave. — Polona naše pridne altistinje Radkiewiczve dela umetnostnemu pojmovanju te pevke posebno čast. Njeno igranje je vzbujalo respekt. Isto tako pa tudi njen zdravi glas v nižini, kjer se nam je včasih zazdelo, kakor bi njen part pel tenor, ne alt. Kaj se je dobri naš znanec g. Vašiček naučil v teh letih, kar ga nismo slišali, sinoči ni mogel do cela pokazati. Partija Jurjeva je precej visoka in zahteva posebne glasovne gibčnosti, ki nikdar ni bila pevčeva najboljša plat, ker pevčev glas sili k portamentu in serioznemu petju. Ugodno dirnil nas je v glasu plemeniti pevski način pevčev. —

Po Bloudekovi operi pela in igrala se je Dalmatinca Suppéja opereta „Lepa Galateja“. Gotovo je tudi ta lepotica privabila veliko občinstva, ki gotovo tudi na to stran ni šlo domov razočarano, ampak s prijetnimi utiski. Suppéja imenujejo zaradi njegove poljudne glasbe nemškega Offenbacha, pa je veliko bolj notranji kot francoski Offenbach. Njegova glasha ni velika, pa ima neki karakterističen muzikaličen tok, ki posebno lepo vpliva v Galatejini overturi, katero je sinoči orkester res eksaktno proizvajal. — Opereta, katero je v nas ledilo neko aristokratskejšje igranje, je jako lepo uspela. Nočmi, ki je bila res lepa Galatea, in Orželski bila sta v petju, Nolli in Polakova v igri in maski posebno dobra. Naša opera je dokazala, da zna tudi opereto peti. A.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 31. oktobra.

— **Osebnosti vesti.** Deželnosodni svetnik in voditelj okrajnega sodišča v Komnu g. Ernest Cristofoletti je premeščen k okrajni sodnji v Gorico. — Kancelistom pri sodnji v Kopru je imenovan gosp. R. Gruđen, računski podčastnik pri pešpolku št. 97.

— **Vencajz nima sreče.** Česar koli se poloti vzorni katoličan Vencajz, vse se mu ponesreči, nobena stvar se mu ne obnese. Kot politik, kot ustanovitelj meščanskega kluba, kot predsednik tihotapskega vinogradniškega društva, kot advokat — nikjer nima sreče. Tudi pri zavarovalnici mu že hudo prede. Ravno kar je razposlal, seveda le jako zanesljivim somišljenikom, za upno okrožnico, v kateri milo toži, kako slabo se godi katoliški zavarovalnici. Ta okrožnica se nam zdi vredna, da jo doslovno natisnemo, ker obsega priznanje, da smo pravimeli, ko smo rekli, da stoji zavarovalnica na slabih nogah. Ta zanimivi dopis se glasi:

„Okrožnica! Ko smo ustanavljali naš zavod in postavljali poverjenike, nadejali smo se, da se bode od vseh strani — uspešno delovalo. Velika večina poverjenikov pa ni dala do danes še nobenega znaka življenja. Vprašamo se, kaj je temu vzrok, ker nam je vendar znano, da vse druge zavarovalnice marljivo delujejo in povsodi dobre kupčije v zavarovanju proti požaru napravijo? — Znano pa nam je tudi, da nima večina posestnikov premakljivih ređij proti požaru zavarovanih. Med premakljive reči spada ves mobilar, živina, vse gospodarsko in poljsko orodje, poljski pridelki, seno, slama, detelja itd. Že v tej stroki je mnogo posla, in ako se hoče poverjenik le količkaj potruditi, napravi prav lahko veliko ponudeb. Dalje je paziti tudi na to, kdaj za zavarovanje pri drugih zavarovalnicah poteče, da se dotična zavarovanja pravočasno za naš zavod pridobijo, in tem, kjer je potrebno, pravočasno odstop predložiti. Pri katerih zavarovalnicah in kedaj da je odstop za predložiti, je razvideti iz poslanega Vam pouka. Dotične odpovedi se prilože ponudbi, vse drugi poskrbi vodstvo tukaj. Ni ga danes človeka, ki ne bi priznaval velike

važnosti zavarovanja proti požaru, to prepricanje prodrlo je celo v najdaljnje hribovske vasi in kočje, zatoraj Vam naj bode v spodbudo, da tudi po svoji moči v prid našega zavoda delujete. Svoji k svojim! Z odličnim spoštovanjem: Vzajemna zavarovalnica proti požarnim škodam in poškodbam cerkvenih zvonov v Ljubljani. I. Vencajz, Jos. Pehani.“

Večina poverjenikov torej še do danes ni dala nobenega znaka življenja. To je slabo znamenje in umejemo da, je Vencajzu gotovo hudo pri srcu, ko vidi, da druge zavarovalnice marljivo delujejo in povsodi dobre kupčije v zavarovanju proti požaru napravijo, v tem ko pri njegovi, kupčiji tako krvavo potrebni zavarovalnici poverjeniki niso dali „do danes še nobenega znaka življenja“. In prišlo bo še huje, tako da pojde kmalu po vodi tistih 50.000 gl., ki jih zavarovalnica nima samo na papirju.

— **Agitacija s puško.** Klerikalni kandidat za gorenjske kmetijske občine g. Pogačnik je seveda tudi v velikih skrbih za mandat. Za ljudstvo, za svoje volilce ni storil ničesar, in zato je v strahu, da bi ga volilci pustili na cedilu. Vsled tega si hoče čim prej zagotoviti kar mogoče največ glasov, zlasti še predno stopijo ti preklicani liberalci na noge, in v to svrhu se je že sedaj prav vstrajno pripeljal agitacije. Shodov seveda ne prireja, ker so shodi vedno nevarni, pač pa je obesil lovsko puško čez ramo in hodi z njo agitirat. S puško je strašil po Sevški dolini in s puško je lovil volilce v Poljanski dolini. Njegovi prijatelji trde, da nosi puško, ker ne gre samo na lov na volilce ampak zajedno tudi na lov na divjačino, da torej združuje prijetni lov z neprijetno agitacijo. Drugi zopet pravijo, da ima puška simboličen pomen. Puška naj bodri volilce, da pojdejo zanesljivo na volišče, in ona naj jih opominja, da preti g. Pogačniku, če ga ne pridejo volit, silna nevarnost, da stori naglo politično smrt, kar bi bilo za katoliško cerkev strašna nesreča in nenadomestna izguba. Prepričani smo, da naredi g. Pogačnik s svojo puško na volilce veliko večji utis, kakor bi ga naredil s političnimi govori, čeprav ni dvoma, da v slučaju izvolitve g. Pogačnika bodo njegovi volilci politično in gospodarsko — ustreljeni. No pa Gorenjci imajo nekaj humorja in se bodo tolažili, da je njih poslanec neke vrste politični „Jur s pušo“.

— **Klerikalci in delavci.** Piše se nam: Klerikalce je dopis delavcev nemilo dirnil v obraz. Računali so do sedaj, da se slovenski delavci dele le v dva tabora, v socialno-demokratskega in v krščansko-socialnega. Vsled tega bojazljivo povpraševanje v sobotnem „Slovencu“: Poznali bi radi delavce, ki dopisujejo v „Slovenski Narod“? Kako naivno! V resnici bi jih pa le radi denuncirali pri klerikalnih delodajalcih, ali pa njim prijaznim, kakor svoječasno socialnodemokratske. Imena delavcev, ki mislijo s svojo glavo, hočejo imeti, da bi pričel delovati tajno klerikalni aparat. To je že stara bojna taktika naših liguorianskih moralistov. Obesimo kruh delavcem malo više, preganjajmo jih kakor divjo zver, potem se bodo delavci že vrnili v naročaj jedino zveličavni krščansko-socialni — klerikalni stranki. Kako ginljivo bi bilo, ko bi se vračali lačni spokorjeni grešniki, delavci nazaj, nazaj — v temo. Delavskega gospodarskega programa nima narodno-napredna stranka, izrekajo ponosno klerikalci. In vendar hočejo slediti delavci tem največjim sovražnikom ljudstva? A oni — klerikalci ga imajo! Kako vabeče to doni za tiste delavce, ki niso sledili diskusijam v zadnjem zasedanju državnega zbora, ki niso čitali, da je krščanski sociolog dr. Krek odobral razpust železniške gospodarske organizacije. No, glede delavsko-gospodarskega programa narodno-napredne stranke naj se klerikalci le potolažijo, še preveč jim bodo neodvisni delavci sitnosti delali ter jim marsikaterega pristaša zvalili v naš tabor. — Krščanskega komedijanta Luegerja slavijo v sobotni notici, da je podelil tisočem in tisočem volilno pravo. Ta velikanski čin Luegerjev se pa zrcali najbolj še v besedah „Arbeiter-Ztg.“, ki ga nazivlje „Wahlrechtsraub“ — rop volilnega prava. One pa, ki so skuhalo to imenitno volilno preosnovo, imenuje roparje volilnega prava. To govori jasno in določno. O tem seveda „Slovenec“ trdovratno molči. Pa zakaj bi ne? Saj pristaši klerikalne stranke ne čitajo drugih listov,

kakor „Slovenca“ in pa tiste liste, katere je naš bojoviti škof dovolil. Le-ti so pa v zvižčnosti, v lažeh in v obrekovanju drug drugemu podobni, kakor jajce jajcu. — Klerikalci nas hočejo še v prihodnje obdržati za stafažo. A mi nočemo, in to jih boli, da pretakajo krokodilске solze. Mi hočemo le naprej in naprej, a ne nazaj v srednjeveško tempo. **Delavec.**

— **Vzajemno podporno društvo v Ljubljani** je letos končalo prvo sedemletnico svojega delovanja in prvo leto pristopivšim članom izplačalo dividendo. Ker nas močno zanimiva razvoj tega denarnega zavoda in imamo utis, da se nekaj prikriva, dasi je zavod naredil ogromen dobiček, dovoljujemo si vljudo vprašanje, zakaj se ne razglasi bilanca. Mi in z nami mnogi drugi, ki se zanimajo za gospodarske stvari, bi radi vedeli, koliko znaša čisti dobiček. Poizvedovali smo pri raznih članih, ki so nam sicer povedali, da dobe prav lepo dividendo, toda nobeden ne ve, koliko je čistega dobička. Prosimo torej, naj se razglasi bilanca.

— **Vedno isti!** V „Katoliškem domu“ imajo diletantsko gledališče, namenjeno delavcem. Namen tega gledališča je gotovo hvalevreden ali o sredstvih, s katerimi se doseže ta namen, se to ne more reči. Z umetniki, ki nastopajo na tem gledališču, se postopa nekako tako, kakor postopajo nepošteni inpresariji, ki obetajo sijajne gaže, ne plačajo pa ničesar. Za gledališče v Katoliškem domu angažirani „umetniki“ so največ rokodelski vajenci, ki se ubijajo z dramatikom ne toliko iz slavoohlepnosti, kakor iz želje, da bi zaslužili kak krajcar. V tem oziru pa se jim ne godi nič preveč dobro. „Intendanca“ je sicer „umetnikom“ že lani obljubila lepo plačilo, a dobili niso ničesar ne lani ne letos. V nedeljo je bila zopet predstava, in pri tej predstavi je prišlo do eksplozije. Igralci so burno in ogorčeno zahtevali plačila. „Intendantje“ so jih tolažili, a le s praznimi besedami, mesto z denarjem, in naposled so začeli igralci srdito upiti „Mica kovačeva, piva nič pvačava“. ... Bil je veledramatičen prizor, ki se je zaključil s tem, da je neki član „intendance“ lastnoročno nekega igralca ven vrgel. ...

— **Iz Kozjega** nam piše c. kr. sodni pristav g. dr. Fran Peitler, da ni podpisal izjave volilcev iz Kozjega z dne 10. oktobra 1900 na politično društvo „Naprej“ v Celju, in da mu je vsebina izjave bila do objave popolnoma neznana. — Konstatujemo, da smo mi dotično izjavo dostovno ponatisnili iz celjske „Domovine“.

— **Kdo bi mislil, da je kaj takega mogoče!** „Edinost“ piše: Sporočili ste že, da je minister za trgovino imenoval poštnega svetnika dra. Pavla Garimbertija efektivnim višjim poštnim svetnikom, dočim je višjemu poštnemu svetniku Viktoriju pl. Heydenbergu podelil naslov in značaj višjega poštnega svetnika. Rekli ste že, da odlikovanje Garimbertijevo pomenja kľofuto primorskim Slovonom. Gotovo. Jaz pa pravim, da se je s tem godila krivica Heydenbergu. Da pa ne bo nesporazumljenja, moram povdariti hitro, da mi Slovani nimamo najmanjšega vzroka, da bi se potezali za tega ravnokar omenjenega gospoda. Ali s stališča strokovne sposobnosti in integritete osebe moramo reči, da je povišanje Heydenbergovo vsaj umevno, dočim je Garimbertijevo naravnost neumevno in vse se povprašuje: kdo bi bil mislil, da je kaj takega mogoče?! In celo še da bi Heydenberga zapostavili jednemu Garimbertija! Povišanje Garimbertijevo pomenja zmago — neverjetnosti. Zato je to povišanje nemilo presenetilo vse. Mnogi si ga ne morejo tolmáčiti drugače, kakor čin — usmiljenja! Mi nočemo torej pisati nobenega daljšega komentarja, ampak se omejujemo le na to, kar je pisal nedavno temu dunajski list „Der Süden“: „Več nego notorično je, da na rečenem svetniku vise dve stvari, radi katerih bi ga bili morali vsaj disciplinarnim potom klicati na odgovor, to sta dve stvari, o katerih je bil govor tudi v parlamentu v neki interpelaciji princa Liechtensteina...“

— **Alkoholizem in njega posledice.** Zdravniški krogi pričeli so v novejšem času akcijo, vsled katere naj bi se zavzivanje alkohola kolikor mogoče omejilo, ker se je znanstveno dokazalo, da alkohol kot brezdvomno strupena snov uničuje živčne dele človeškega organizma ter tako pospešuje končno katastrofo. O tem za vsakogar zanimivem in važnem predmetu predaval bode

gospod dr. Ivan Robida prihodnjo soboto, dne 3. novembra v dvorani „Mestnega doma“. Predavanje prične se ob sedmih zvečer, in ker je vstop prost, pričakovati je obilnega obiska.

— **Društvo za zgradbo zavetišča in vzgojevališča v Ljubljani** namerava glasom odborovega sklepa z dne 18. oktobra t. l. v kratkem z zgradbo zavetišča pričeti. V ta namen si išče pripravnega prostora ob meji ali v bližini Ljubljane. P. n. posestniki, kateri želijo kako tako pripravno zemljišče prodati, naj blagovolijo svoje ponudbe pisмено namudoma odposlati društvenemu predsedniku, visokorodnemu gospodu Josipu Merku, c. kr. dvor. svetniku v Ljubljani.

— **Umrl je v Draždanah** princ Jurij Schönburg-Waldenburg, generalni adjutant saksonskega kralja, posestnik fidejkomisov Lož in Šneperk na Notranjskem, v starosti 73 let.

— **Umetniško razstavo:** je obiskalo 27. oktobra 33 oseb 28. oktobra 205 oseb, skupaj 238 oseb. Vseh obiskovalcev od 15. septembra do zaključka razstave pa 5056.

— **Vojaški veteranski kor v Ljubljani** se udeleži, na vernih duš dan, dne 2. novembra t. l., maše zadušnice, katere se bode darovala za umrle korne člene, ob 10. uri dopoldne v farni cerkvi sv. Jakoba. Zbirališče v korni pisarni točno ob 1/2.10. uri dopoldne. Obлека paradna, v bluzah, pri neugodnem vremenu plašč ali suknja.

— **Zapriseženje rekrutov** se bo vršilo jutri ob 9. dopoldne v novi infanterijski vojašnici.

— **Pri občinskih volitvah v Lukovici** dne 15. oktobra bili so v odbor voljeni gg. Vevar Martin, Mlakar Luka, Bevc Jožef, Rahne Janko, Rus Jožef, Petek Jurij, Capuder Franc, Kremžar Franc, Capuder Pavel, Gostič Valentin, Berk Janez in Marolt Franc. — **Pri volitvi starešinstva** dne 28. oktobra pa je bil soglasno voljen dosedanji vrl. župan g. Luka Mlakar, svetovalcema gg. Martin Veber in Luka Bevc.

— **Iz Novega mesta** se nam piše: Dne 30. t. m. potegnil je star ribič v Kandiji pri Novem mestu iz Krke utopljenca. Ta utopljenec je služboval zadnji čas pri g. I. Kosičku v Novem mestu. Sumi se, da mož ni sam šel v vodo, ampak da so ga drugi v vodo vrgli, in je orožništvo že aretiralo nekaj oseb, ki so bile z utopljencom na večer pred njegovo smrtjo skupaj.

— **Iz Bele krajine** se nam piše: Po dolgotrajnem trudu in naporu belokranjskih, osobito metliških trgovcev, posrečila se nam je zopet na sebi sicer malenkostna, a za naš okraj velevažna pridobitev. Z novim letom se otvori v Metliki dolgo zaželjena postaja finančne straže. Hvala vsem, ki so se zavzemali za to stvar!

— **Nova brzovajna postaja** se je otvorila dne 27. oktobra t. l. v Gorenji vasi v političnem okraju kranjskem. Postaja, ki ima omejeno dnevno službo, je združena s tamošnjim poštnim uradom.

— **Ustrelil se je v Gorici** v vojaški bolnici infanterist Alojzij Žizko iz Smolincev pri Mariboru. Star je bil 22 let in služil pri vojakih drugo leto. Ustrelil se je v navzočnosti drugih vojakov. Kroglja je šla skozi srce in hrbet ter se je zakopala v zid. Žizko je bil v dveh sekundah mrtev.

— **Mestna kopel.** Od 21. do 27. oktobra t. t. oddalo se je v mestni ljudski kopeli vsega skupaj 512 kopelij, in sicer za moške 329, (pršnih 232, kadnih 97) za ženske 183, (pršnih 140, kadnih 43). —

— **Tatvina.** Včeraj popoldne je neznan tat ukradel Mariji Jelenčevi na Poljanski cesti št. 27 iz kuhinjske omare denarnico z 20 kronami.

— **Okna pobili so v noči** od 29. na 30. t. m. v Dovozni cesti št. 4 ponočnjaki. Kamenje je priletelo v sobo, kjer so spale tri osebe. Policija je storilec za petami.

— **Porod v gostilni.** Dekla Marija Cukale, ki je dosedaj služila v št. Petru na Krasu, je prišla včeraj v Ljubljano in je prenočila v neki gostilni v Kolodvorskih ulicah, kjer je ponoči porodila otroka ženskega spola. Prepeljali so jo še ponoči v deželno bolnico.

— **Pes ugriznil je predvčeršnjim delavčevu ženo** Marijo Kovašičevo, stanujočo v Streliških ulicah št. 16. Pes je bil mesarja Lovšeta na Poljanski cesti.

— **Grob popraviti bi bil moral** stopač Franc Poje neki gospej, katere mu je za to plačala 1 krono 20 vin, a on je z denarjem šel raje pit, grob pa je pustil, da

ga drugi popravijo. Franc Poje bode moral za to praznik Vseh svetnikov praznovati v Križankah.

— **Obsedenost.** Franciškan Brognoli je izdal leta 1668. knjigo „Manuale exorcistarum“, v kateri popisuje obsedenost. Pojavlja se takole pri odraslih: Človeka boli zelo glava in srce, a bolečina izgine, ako pride človek blizu križa. Želodec noče prebavljati, dokler niso jedi blagoslovljene. Človek se ponoči poti vzlic najhujšemu mrazu ter se trese, ako so blizu pobožne in duhovniške osebe. Človek je vedno nemiren, kašlja, a ne pljuje ter ima med cerkvenimi opravili odprta usta. Človek občuti po životu, kakor bi po njem lazila kača ali miš. Taka je „obsedenost“ pri odraslih. Pri otrocih pa se kaže takole: otrok se boji in joka brez vzroka, ima plašne oči ter si duhovnikov ne upa niti pogledati, noče več piti, dasi ima še odprta usta, ima star obraz in črne pege po prsih ter ga ni možno nadajiti niti z večjim številom dojilk. Ozdraviti pa se more „obsedenca“ takole: Obsedenec mora poklekniti in nad njim treba zaupati s strašnim glasom (horribili voce): „V imenu Kristusa ukazujem ti, hudič, da se takoj pokažeš s tem, da tega človeka mučiš!“ In potem začne hudič svoje trpinčenje. Pri tej priliki pa je možno hudiča pregnati. Pater Brognoli pa svari, da treba biti pri tem poslu jako previden, kajti v nekaterih obsedencih so hudiči celo po trije, štirje in več. Včasih imajo hudiči kar celo družbo v jednom samem človeku ter je seveda zategadelj prav teško pregnati vso tolpo. Neki Jernej pl. Valliola je imel v sebi 28, neki Peter Dominici 47, neka Pavla pl. Carthiana celo 3000, neka Ana Schuller na Dunaju 12652, neka Liza Andrea pa naravnost ogromno vojsko 400.000 hudičev! Več o teh slučajih poroča pobožni Jožef pl. Görres v svoji krščanski mistiki. Pater Brognoli opozarja na posebno nevarnost pri izganjanju: ako so namreč obsedena mlada lepa dekleta, mora biti preganjalec posebno previden, kajti nihče ne ve, kje in na katerem prostoru je kak hudič skrit. Zato pa je najboljšje, da se izganjanja hudičev pri mladih dekletih mlad človek ne loti, nego prepusti stvar kakemu staremu pobožnemu možu!

— **Koliko jezikov je na svetu?** Na vsej zemlji se govori 1064 jezikov. Angleški govori okoli 100 mil, ruski 70 mil, nemški 65 mil, francoski 45 mil, italijanski 27 mil, španski 50 mil, portugalski 23 mil, jezik Hindov okoli 100 mil, kitajski pa več 100 mil. oseb.

— *** Z balonom iz Francije na Rusko.** Zrakoplovec grof de Castillon de St. Victor se je 9. t. m. dvignil z balonom v Parizu ter plul 2000 m visoko preko Bavarske. V dveh dneh je došel na Rusko.

— *** Kako pojejo evropski vladarji?** „Cri de Paris“ piše, da evropski vladarji ne le, da pojejo, nego je med njimi tudi nekaj talentiranih pevcev. Cesar Viljem, ki zna vse, kar hoče, ima lep bariton, (Morda nastopi enkrat tudi v berolinski operi!) španska kraljica bi bila izvrstna pevka, ako bi ne bila postala vladarica. Kraljica Viktorija je imela lepo grlo; poučevala jo je Adelina Patti. Švedski kralj Oskar II. ima dober tenor. Car Nikolaj II. pa ne poje nikdar. Toda Abdul Kamid je celo komponist pobožnih pesmij. Bolgarski knez Ferdinand ima imeniten bas, a belgijski kralj Leopold je pel v mladosti tenor. Viktor Emanuel poje rad žalostne pesmi, a poje jih brez posluha in strašno distonira. Nizozemska kraljica Viljemina ne mara glasbe a njen bodoči soprog je velik prijatelj godbe in petja. Naš cesar je takisto prijatelj gledališč in koncertov, peti pa nima vzroka, ker je zlasti poslednja leta vedno žalosten.

— *** Vesel dogodek v žalostnem zakonu.** Na Nižjeavstrijskem je imela v nekem mestu mlada gospa ljubimca, ki pa ni bil prav nič lep, prav nič bogat, a tudi prav nič pameten. Vendar je mislila, da bo poleg ljubimca srečnejša kakor poleg soproga. Zato je pobrala možu večjo svoto denarja in mnogo dragocenosti, šla z ljubimcem na kolodvor ter hotela odpeljati se. Malo minut pred odhodom pa je došel na peron njen soprog s tajnim policijstom. Prebrskala sta zaljubljenca kovčege, jima vzela ukradeni denar in ukradene dragocenosti ter se uljudno hladno poslovila. Gospa in njen ljubljenec nista imela razen vožnih listkov nobenega denarja. Kam naj bi torej šla? Gospa se je začela jokati, ter soproga prositi, naj ji posodi

vsaj par desetakov. Mož ji je res dal par bankovcev, se vesel vrnil v mesto, ljubimca pa sta se odpeljala.

— *** Živina.** V Havre na Francoskem je kovač Gilles vrgel svojo ženo skozi okno, da je naslednjega dne umrla. Sinovi so očeta prosili, naj pusti mater v miru, a kovač je besnel in divjal kakor živina, ter končno jokajočo ženo vrgel na ulico. Pred sodiščem je zatrjeval, da se je vrgla sama, a pet sinov je izjavilo pod prisego, da je oče mater ubil s tem, da jo je pahnil skozi odprto okno.

Književnost.

— „Ljubljanski Zvon“. Vsebinska novembrska zvezka je tale: 1. Onjegin: Črez sedem let. (Pesem). 2. Carmen: Slutnja. (Pesem). 3. Carmen: Slovo. (Pesem). 4. Rado Murnik: Ata Žužamaža. (Povest). 5. T. Doksov: V predmestni gostilnici. (Pesem). 6. Ivan Šubic: Iz pisem Jurja Šubica. 7. A. Aškerc: Prva slovenska umetniška razstava. 8. A. Aškerc: A. M. Slomšek. 9. Oton Zupančič: O suši. Kitajska romanca. (Pesem). 10. Ivan Prijatelj: Tolstoj in njegov roman „Vstajenje“. 11. Milan Pajk: Spomina dra Janka Pajka. 12. Jožef Armič: Socialni pregled. III. Zavod za gluhoneme v Ljubljani. 13. Književne novosti. Fr. Ilešič: Zbornik. Na svetlo daje „Slovenska Matica“ v Ljubljani. — Dr. Jos. Tominšek: Telovadba v petrazrednih in manj kot petrazrednih ljudskih šolah. — S. Rutar: Jakob Dimnik, Avstrijska zgodovina za ljudske šole. 14. Glasba. L. Pahor: Ljubljanska meščanska godba. 15. Upodabljaljoča umetnost. Sodbe drugih časopisov o naši umetniški razstavi. 16. Medrevijami. K. Schweiger: „Česká Mysl“. — „Behar“, list za pouku i zabavu. — „Prosvjeta“. — „Svetlo“. — „Oesterreichisch ungarische Revue“. — 17. Listek. † Zdeněk Fibich. — † Dr. Edvard Albert. — † Jožef Iskrač-Frankolski. — Prva splošna slovenska umetniška razstava. — Matrua Cpicka. — Srbski mecen. — Katedra slovenskih jezikov na vseučilišču v Kristijaniji. — Русский кружок. — Russkij kružok v Ljubljani. — Pregarjani Slovaki. — Odlikovan slovenski slikar. — „Kreditna banka“. — Mestna ljudska kopel v Ljubljani. — Corrige. — Uredništva pripomnja: Decembrska števa. „Ljubljanskega Zvona“, ki bode vsa posvečena jubileju Prešernovemu, bode obsegala več pol nego navadno ter bode izvorno ilustrovana. Storiło se je vse, kar je bilo sploh v naših razmerah storiti mogoče, da bode XII. zvezek našega mesečnika dostojen našega pesnika Prešerna.

— „Glasbena Zora“ ima v X. zvezku tole vsebino: Iz mojih spominov na mojstra Bed Smetano. Spisal Adolf Čech. — Glasbena književnost. — Gledališče. — Poročila iz pevskih društev. — Nekrolog. — Č. naročnikom. — V glasbeni prilogi: moški zbor „Na grobnica“ (besede A. M. Slomšekove), uglasbil F. Ferjančič. — Srbska narodna (besede O. Zupančičeve), moški zbor uglasbil Fr. Gerbič. — Moški zbor „Oj sijaj, sijaj solnce!“ v narodnem duhu zložil in uglasbil Fr. Gerbič. — Operni pevki, gospici Eli Nošmi-Volfovi: Ančika (besede Jos. Stritarjeve), moški zbor z mezzo-sopran solo, uglasbil Hr. Vogrič. — Moj očka ima konjička dva, naroden napev, za mešan zbor z bariton-solom harmoniziral Lav. Pahor. Izdajatelj sporoča, da more izdati „Gl. Zoro“ le do konca leta, ako ne dobi večje podpore pri naročnikih!

Telefonska in brzovajna poročila.

— **Dunaj 31. oktobra.** „N. Fr. Presse“ potrjuje v današnjem večernem listu govorico, da se je vprašanje o bosanskih železnicah rešilo v madjarskem smislu, Proga Bogojno-Splet se ne zgradi. Ta uspeh je dosegel Széll s tem, da je zagrozil z odstopom. Széll in Wittek sta bila včeraj pri cesarju. — Körberju se je včeraj poklonila deputacija spletske občine z županom na čelu in ga prosila, naj se zavzame za zgradbo železnice v Splet. Körber je to odklonil, Wittek pa je dejal, da se ta želja ne da izpolniti. Madjari so torej dosegli popolno zmago, ki je velikanskega gospodarskega in političnega pomena.

Dunaj 31. oktobra. V Tarnopolu je bil aretiran maloruski državnozbornski kandidat Bučinovsky, ki kandidira na podlagi radikalno narodnega programa, češ, da — ljudi punta.

Dunaj 31. oktobra. „Neues Wiener Tagblatt“ poroča iz Mostarja, da je prišlo dne 26. oktobra pri Kazancih do boja mej avstrijskimi in črnogorskimi vojaki. List trdi, da so Črnogorci prekoračili mejo in napadli avstrijsko patroljo. Ubita sta bila dva vojaka, dva sta ranjena. Avstrijski vojaki so namreč ustrelili črnogorskega poročnika in negega korporala, Črnogorci pa so ranili dva avstrijska infanterista.

Budimpešta 31. oktobra. V današnji seji poslanske zbornice se nadaljuje razprava o zadevi zakona nadvojvode Frana Ferdinanda. Széll se je zavzel za predloženi načrt.

Madrid 31. oktobra. Gibanje Karlistov se mogočno razširja. Vojaštvo je dobilo nalog, biti pripravljeno za vse eventualnosti. Katalonijo so karlističke čete kar preplavile. Vlada namerava v celi državi razglasiti obsedno stanje.

Berolin 31. oktobra. Rusija in Francija sta pritrdili angleško-nemški pogodbi glede Kitajske.

London 31. oktobra. Lord Salisbury je portfelj ministrstva zunanjih del odstopil drž. tajniku tega ministrstva.

Darila.

Upravištvu našega lista je poslala: Za družbo sv. Cirila in Metoda. Rajhenburška Harambašica, je nabrala v gorci g. Ant. Koneja 6 K 24 vin. — Živela!

Za prebivalce mest, uradnike i. t. d. Proti tezkotam prebavljenja in vsem nasledkom mnogege sedenja in napornega duševnega dela je uprav neobhodno potrebno domače zdravilo pristni „Moll-ov Seidlitz-prašek“, ker vpliva na prebavljenje trajno in uravnovale ter ima olajševalen in topilen učinek. Škatljica velja 2 K a. v. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJSKI, Tuchauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 3 (11—10)

Pri **Ervinu Burdyeh-u**, lekarju v **Škofji Loki** se dobiva (321—76)

ustna voda

z novim antiseptikom katero je sestavil zobozdravnik **dr. Rado Frian**, katera ohrani zobe zmiraj zdrave in bele, ter zamori vsako gnjilobo. Steklenica, zadoščajoča za eno leto, stane 2 kroni, po pošti 2-05 kroni.

Zahvala.

Podpisani se tem potom najsrčneje zahvaljuje bratskim gasilcem z Bleda, Gorij, Begunj in Radovljice, kateri so nam pri zadnjem požaru tako hitro prihiteli na pomoč.

Valentin Mužan

načelnik gas. društva na Boh. Beli.

Dež. gledališče v Ljubljani.

Štev. 20. Dr. pr. 1039.

V četrtek, dne 1. novembra 1900.

(Praznik Vseh Svetnikov.)

Zvečer ob 1/8. uri ljudska predstava ob znižanih cenah.

Mlinar in njegova hči.

Zaloigra v 5 dejanjih. Spisal E. Raupach, poslovenil Fr. Malavašič. Režiser g. Adolf Dobrovolny.

Blagajnica se odpre ob 7. uri. — Začetek ob 1/8. uri. — Konec po 10. uri. Pri predstavi sodeluje orkester sl. c. in kr. peh. polka Leopold II. št. 27.

Prihodnji nedeljo, dne 4. novembra t. l., popoldne ob 1/3. uri popoldnanska ljudska predstava ob znižanih cenah. Drugikrat: „Mlinar in njegova hči“.

Zvečer ob 1/8. uri operna predstava. Zadnjikrat v sezoni Maillartova komična opera: „Puščavnikov zvonček“.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 25. oktobra: Jakob Voljč, bogoslovec, 22 let, Zaloška cesta št. 11, jetika.
Dne 26. oktobra: Ivan Hude, umir. sluga, 61 let, sv. Petra cesta št. 53, ostarelost. — Alojzij Jurkovic, umir. poštni ekspedient, 53 let, Pred škofijo št. 15, pokvarjenje jeter.
Dne 27. oktobra: Adolf Watolo, delavčev sin, 2 mes., Streliške ulice št. 15, ostarelost.
V hiralnici:
Dne 27. oktobra: Ivan Mohorič, dninar, 78 let, ostarelost.
V deželni bolnici:
Dne 25. oktobra: Matevž Kunc, gostač, 65 let, Pljučnica.
Dne 26. oktobra: Florijan Glavač, krojaški vajenec, 16 let, srčna hiba.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 806-2 m. Srednji srčni tlak 736-0 mm.

Oktober	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C.	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
30	9. zvečer	738.0	12.3 sr. jzhod	oblačno		0.0 mm
31	7. ajutraj 2. popol.	738.7 739.4	8.0 sl. svzhod 14.3 sr. zahod	oblačno del. jasno		

Srednja včerašnja temperatura 9.4°, normale: 7.6°.

Dunajska borza

dne 31. oktobra 1900.

Skupni državni dolg v notah	97.20
Skupni državni dolg v srebru	96.95
Avstrijska zlata renta	114.50
Avstrijska krona renta 4%	98.10
Ogrska zlata renta 4%	114.60
Ogrska krona renta 4%	90.15
Avstro-ogrski bančne domice	1683.00
Kreditne delnice	652.50
London vista	240.65
Nemški drž. bankovo za 100 mark	117.65
20 mark	23.53
30 frankov	19.21
Italijanski bankovci	90.70
Č. kr. cekini	11.38

Opozarjajo se vsi gosp. krčmarji

in trgovci z vinom, kateri žele dobrega, naravnega, starega, kakor tudi novega

ceno kupiti, da dobe lahko istega mnogo v Samoboru; natančneje se izve pri gosp. **Antonu Kogoju**, Slovencu, užitninskem podvzetniku v Samoboru. (2249—1)

Oskrbnik

za graščinsko posestvo Branek pri Ljutomeru se išče. Plača 1000 K, prosto stanovanje in naturalia. Prednost imajo tisti, ki so zmožni slovenščine in italijanščine. — Ponudbe pošiljati je g.

dru. Rosina v Ljutomeru. (2230—1)

Nihalne ure z glasbo

so poslednja novost v izdelovanju ur. Te francoske miniaturne ure na nihalo so 69 cm dolge, omarica, natančno po podobi, je iz orehovega lesa, fino politirana, z bogato pozlačenimi fantazijskimi obroki in umeteljno izrezlanim nastavkom, in igrajo vsako uro najlepše koračnice in plese. Cena s prevoznim zabojem in franko depozitirajo samo 9 gid. Ista ura brez glasbe, a z bitjem, vsake pol ure in cele ure bijočim, z zabojem in franko depozitirajo samo 6.50.

Te nihalne ure niso samo zjamčeno na minuto idoče, nego so tudi vsled svoje zares krasne izdelave jako lep in eleganten pohištven komad. Razpošiljajo se le proti povzetju. Neugajajoče se vzame nazaj in se denar vrne, torej ni nobene rizike. — Velik ilustrovani cenik o urah, verižicah in prstanih i. t. d. brezplačno in franko.

Josip Spiering, Dunaj,

1977 I. Bez., Postgasse Nr. 2. 6 a

Izjava.

Najljudneje naznanjam svojim velečastitim odjemalcem, da plačila nase le tedaj pripoznavam, če se ista izvrše direktno v moji prodajalnici, in je sprejem redno potrjen.

Izvan hiše ni nihče upravičen zame sprejemati denar, ali pod mojo protokolirano firmo delati kupčije, če se ne more izkazati z overovljenim pooblastilom.

Proseč najljudneje za dosedaj izkazano zaupanje in nadaljna čestita naročila se priporočam

z velespoštovanjem

J. Bernarda nasl.

Julij Klein.

(2215—3)

Dobra domača hrana

se dobiva opoldne ali zvečer, ali oboje skupaj, proti primerni plači (2196—3) Poizve se pri J. Ravniharju, čevljar-skemu mojstru, Židovske ulice št. 1.

Kdor ima na prodaj

deželnih pridelkov kakor: (1800—23) **flzol, krompir i. t. d.** naj se obrne zaupno na podpisane, kateri prejema blago v komisijon in posreduje prodajo vsakršnega blaga proti primerni odškodnini.

Alojzij Grebenc

v Trstu

ulica Torrente št. 30, 32, pooblaščen javna tehtnica in trgovina s prašiči in domačimi pridelki.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušk za lovec in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vsprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. — Ilustrovani ceniki zastoj. (43)

Dr. Friderika Lengiel-a

Brezov balzam.

Že sam rastlinski sok, kateri teče iz breze, ako se navrta njeno deblo, je od pamtveka znan kot najizvrstnejše lepilo; ako se pa ta sok, po predpisu izumitelja pripravi kemičnim putem kot balzam, zadobi pa čudovit učinek.

Ako se namaže zvečer z njim obraz ali drugi deli polti ločijo se že drugi dan neznatne luskinde od polti, ki postane vsled tega čisto bela in nežna.

Ta balzam sgladi na obrazu nastale gube in kozave pike ter mu daje mladostno barvo; polti podeljuje beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj naglo pege, žoltavost, ogerce, nosno rudečico, zajedce in druge nesnažnosti na polti. — Cena vrču z navodom vred gid. 1-50. (37—20)

Dr. Friderika Lengiel-a

BENZOE-MILO

Najmilejše in najdobrodejnejše milo, za kožo nalašč pripravljeno, 1 komad 60 kr. Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkóczy-ja lekarni in v vseh večjih lekarnah. — Poštna naročila vsprejema W. Henn, Dunaj, X.

Nove stelaže in pudel se prodajo ceno.

Kje? pove upravništvo „Slov. Nar.“.

Absolvent praškega konservatorija želi poučevati na klavirju.

Prijazne ponudbe poste restante „Konservatorist“.

Išče se gostilna na račun v Ljubljani.

Oglasila: „Poste restante št. 25. Ljubljana“.

Šivilje

za ženske obleke se takoj sprejmejo. Radeckega cesta št. 1, I. nadstr.

Radi selitve se prodaja hišna oprava

„pri Virantu“ dne 5. novembra t. l. ob 9. uri popoldne.

Poštna in brzojavna upraviteljica

z večletno prakso želi premeniti službo. Ponudbe pod šifro „O. L.“ naj se pošljejo na upravništvo „Slov. Naroda.“

Doma vkuhane, jako dobre brusnice

(Preiselbeeren) priporočata **Kham & Murnik** trgovina špecerijskega in delikatesnega blaga ter vinarna.

Slovečki profesorji zdravilstva in zdravniki priporočajo

Želodčno tinkturo

lekarnarja Piccoli v Ljubljani

dvornega založnika Nj. Svetosti papeža

kot želodec krepčujoče in tek vzbujačo, dalje kot prebavljeno in telesno odprujoče sredstvo posebno onim, ki trpé na navadnem telesnem zaprtju.

Razpošilja se proti povzetju v skatljicah po 12 in več steklenic. (1368-13)

Mladenič, 26 let star, posestnik 15—20 tisoč vrednega premoženja, išče prijaznega znanja s pridno gospico ali mlado vdovo brez otrok, ki bi imela 5—10 tisoč premoženja v surho dosege dobička pri velikem podjetju zraven največjega mesta v Primorju. Dota se zavaruje na prvem mestu. (2251) Oglasi, če le mogoče s sliko, naj se dopošljejo upravništvu „Slovenskega Naroda“ pod: „Tajnost zjamčena“.

F. Cassermann

krojač za civilne in raznovrstne uradniške uniforme

In poverjeni zalagatelj ces. kr. unif. blagajne drž. železnic uradnikov

Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 4

se priporoča slavnemu občinstvu za izdelovanje civilnih obk in nepremočljivih havelokov po najnovejši fazoni in najpovoljnejših cenah. Angleško, francosko in tuzemsko robo ima na skladišču.

Gospodom uradnikom se priporoča za izdelovanje vsakovrstnih uniform ter preskrbuje vse zraven spajajoče predmete, kakor: sablje, meče, klobuke itd., gospodom c. kr. justičnim uradnikom pa za izdelavanje talarjev in baretov. 45

Darila za vsako priliko!

Frid. Hoffmann

urar

v Ljubljani, Dunajska cesta

priporoča svojo največjo zalogo vseh vrst žepnih ur zlatih, srebrnih, iz tule, jekla in nikla, kakor tudi stenskih ur, budilk in salon-skih ur, vse samo dobre do najfinjše kvalitete po nizkih cenah.

Novosti v žepnih in stenskih urah so vedno v zalogi. 45

Popravila se izvršujejo najtočneje.

Optični zavod

J. P. GOLDSTEIN

Ljubljana, Pod trančo 1

priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnih očal, lovskih in potnih daljnogledov, kakor tudi vseh optičnih predmetov.

Zaloga fotografskih aparatov.

Vsa v to stroko spadajoča popravila in vnanja naročila točno in ceno. 45

Suknenih ostankov vedno veliko v zalogi.

Za jesensko in zimsko sezono

se priporoča trgovina s suknenim, platnenim in manufakturnim blagom

Hugo Ihl

xxx v Ljubljani xxx v Špitalskih ulicah št. 4.

Vzorcni na zahtevanje poštnine prosto.

Jamčeno pristno, domačo
slivovko in sadjevec
priporoča trvdka
Kham & Murnik
trgovina špicerijskega in delikatesnega
blaga ter vinarna. (2226-2)

Nikdar več v življenju!!
355 važnih komadov
za samo **3 K 60 h.**

1 krasna pozlačena ura z lepo verižico, z jednoletno pisemno garancijo, 6 finih žepnih robcev, belih ali barvastih, ovrtnica z orijentaliskimi biseri, najlepši ženski nakit, 1 lep moški prstan z imitiranim žlahtnim kamenom, tudi za dame, 1 garnitura manšetnih in srajčnih gumbov iz double-zlata, vsi s patentnim zaklopom, 1 krasen smodkin nastavek z jantarjem, 1 fi. žepni nož, 1 komad dišečega toaletnega mila, 1 usnjat portmoné, 1 toaletno zrcalo z etuijem, 1 par boutonov z imit. briljantom, prav dobro ponarejenim, 1 večna beležnica, 20 predmetov za dopisne potrebe in še 255 raznih stvari, neobhodno potrebnih v hiši, gratis.

Vse skupaj z uro, ki je sama tega denarja vredna, velja le **3 K 60 h.**
Razpošilja proti povzetju nova krakovska razpošiljalna trvdka (2248)

F. Windisch
Krakow No. B.X.
Za neugajajoče se vrne denar.

Krasne novosti
nagrobnih

vencev
in
trakov za vence

priporoča (2070-4)
Karol Recknagel
Mestni trg št. 24.

Razglas.

V konkurzno maso Marije Sever iz Št. Jerneja spadajoča špicerijska in manufakturna zaloga blaga, katera se je povodom inventure cenila na 2481 K 75 h, se vsled sklepa odbora upnikov povprek ponudboma pod naslednjimi pogoji odproda:

Konkurzna masa ne prevzame ne za kakovost ne za količino premičnin, ki jih je prodati, in tudi ne za v inventurnem zapisniku mogoče nahajajoče se nedostatke, nikačnega poročstva. Inventurni zapisnik morejo ponudniki pri upravitelju konkurzne mase vpogledati.

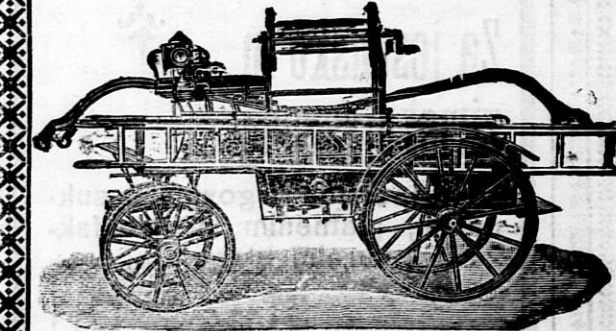
Odbor upnikov pridrži si pravico, ponudbe pregledati in jih sprejeti ali odbiti. Tisti ponudnik, katerega ponudba se bo sprejela, zavezan je, plačati v roke upravitelja kupnino v treh dneh, računši od dneva, ko se je obvestil, da je upniški odbor njegovo ponudbo sprejel, ter prevzeti ukupljeno premičnino v nadaljnjih osmih dneh.

Vsak ponudnik mora svoji ponudbi priložiti 10% cenilne vrednosti kot vadij ter ostane s svojo ponudbo v zavezi do tedaj, ko se je upniški odbor odločil ali jo sprejme ali ne.

Dotične ponudbe naj se dološljejo podpisane upravitelju mase najpozneje do vštetelega 8. novembra t. l. — Štaciunsko blago se more vpogledati dne 6. ali 7. novembra t. l., dopoldne med 10. in 12. uro.

V Kostanjevici, dne 24. oktobra 1900.
Aleksander Hudovernik
c. kr. notar kot upravitelj mase.

Prva slovanska
c. kr. priv. tovarna ognjegasnega orodja

kakor: brizgalnic najnovjše konstrukcije, s sesalno in tlačilno odprtino na obeh straneh ter s patentom proti zmizlini, parnih strojev, cevij, čelad in pasov, kmetijskih strojev in perenospora-brizgalnic itd.

R. A. Smekal
Czech-Moravsko Smichov-Praga
podružnica v Zagrebu
priporoča slavnim ognjegasnim društvom, kmetijskim podružnicam ter zasebnikom svojo bogato zalogo. — Cene brez konkurence. — Ugodnosti izvanredne dovoljene. — Uzorci in ceniki brezplačno. — Ustmeni pogovori na zahtevo. — Pošiljave franco na vsak kolodvor.
Z velespoštovanjem (391-43)
Podružnica R. A. SMEKAL v Zagrebu.

Slavnoznano
Kulmbaško krepkosto pivo
pasterizovano v steklenicah
se dobiva v prodajalni (2023-27)
Edmund Kavčič
Prešernove ulice, nasproti glavne pošte.

Na Sv. Petra cesti št. 40
(v razkuhariji) (2224-2)
se bode prodalo iz proste roke
dné 2 novembra 1900
več pohištva in kuhinjske posode.

Firm. 121/00. Einz. I. 30/2.

Edict.
Vom k. k. Kreisgerichte Rudolfswert als Handelsgerichte wird bekannt gegeben, dass über Antrag der Frau Caroline Ravenegg, verwitwet gewesen Priol, Privaten auf Schloss Smerek bei Weixelburg die zwischen ihr und Seifried Ravenegg, Inhaber der im hiergerichtlichen Register für Einzelfirmen eingetragenen Firma „Kraiser Handelsbienenstand, Baron Rothschild zu Weixelburg in Krain“ geschlossenen Ehepacten de dto Sittich am 19. September 1900 bei der genannten Firma eingetragenen worden sind.

K. k. Kreisgericht Rudolfswert
Abth. III. am 23./10. 1900.

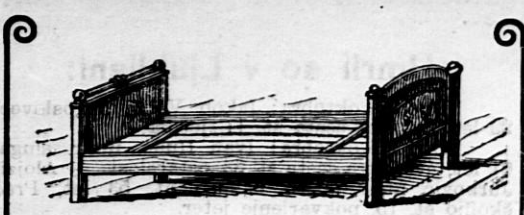
(Razglas. C. kr. okrožno kot trgovsko sodišče v Rudolfovem naznanja, da se je po predlogu gospe Karoline Ravenegg, bivše vdove Priol, zasebnice na graščini Smerek pri Višnji gori mej njo ter Zmagomircom Ravenegg-om, imeteljem trvdke, vpisane v tusodnem registru za posamne trvdke „Krajska trgovina s čebelami, baron Rothschild, v Višnji gori na Kranjskem“ vpisala sklenjena ženitna pogodba de dto. Zatičina dne 19. septembra 1900 pri imenovanju trvdki. — C. kr. okrožno sodišče v Rudolfovem odd. III., dne 23. oktobra 1900.) (2231)

Najnižje cene. Največji izbor.

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch.
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg.

745-30

Mizarska zadruga
v Šent Vidu pri Ljubljani
se priporoča slavnemu občinstvu v naročitvah raznovrstne temne in likane
sobne oprave
iz suhega lesa, solidno izgotovljene po lastnih in predloženihih uzorcih.
V prav obilno naročitev se priporoča
Josip Arhar
načelnik
(1984-6)

Firm. 298. Einz. I. 279/1.

Bekanntmachung.
Bei dem k. k. Landes- als Handelsgerichte Laibach wurde bei der im Register für Einzel-firmen eingetragenen Firma:
„Julius Moises“, trgovina z usnjem i obuvalom, s pripadki, s kožami in ježicami

auf Grund der Einantwortungsurkunde des k. k. Bezirksgerichtes Laibach vom 17. October 1900 G. Z. A. 406/00/12. und der Erklärung des Felix Moskovici, Kaufmannssohnes in Laibach, von 22. October 1900.

a) die Löschung des bisherigen, am 27. März 1900 verstorbenen Inhabers der Firma Julius Moises;

b) die Eintragung des neuen Inhabers der Firma Robert Moskovici, — Kaufmannes in Laibach, mit dem Beifügen, dass seitens desselben der Handel mit Knuppeln (z ježicami) aufgegeben wird, und

c) die Eintragung des Erlöschens der Procura des Robert Moises nunmehr Moskovici voll-zogen.

K. k. Landes- als Handelsgericht Laibach
Abth. III., am 25. October 1900.

(Razglas. Pri c. kr. dež. kot trg. sodišču v Ljubljani se je pri firmi „Julij Moises“, trgovina z usnjem i obuvalom, s pripadki, s kožami in ježicami, vpisani v registru za posamezne firme, na podlagi ugovorilne listine c. kr. okr. sodišča v Ljubljani z dne 17. oktobra 1900. o št. A. 406/00/12 in izjave Feliksa Moskovici, trgovskega sina v Ljubljani, z dne 22. oktobra 1900 a) izbrisal dosedanj, dne 27. marca 1900. umrli lastnik Julij Moises; b) vpisal novi imejtelj firme Robert Moskovici, trgovec v Ljubljani, z dostavkom da opusti trgovino z ježicami, in c) vpisalo prenehanje prokure Roberta Moises-a, sedaj Moskovici-a. — C. kr. dež. kot trg. sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 25. oktobra 1900.) (2243)

Naznanilo.
Vsak kašelj
Vsako hripavost
uničevalec katara.
kmalu odpravi moj povsod znani

Te izborne karamele za kašelj se dobivajo zavoj po 50 vin. v Ljubljani v lekarnah M. Levstek in U. pl. Trnkoczy. (1930-3)

Štev. 34313 (2184-3)
Ustanove.

Dne 2. decembra oddati je pri mestnem magistratu ljubljanskem cesar Fran Josipove jubilejske ustanove

namenjene onim mestnim revežem, ki ne dobivajo redne podpore iz ubožnega zaklada. Teh ustanov je dvanajst in sicer 2 po 50 K, 10 pa po 40 K, in je prošnje za njih podelitev vložiti do 20. novembra letos pri magistratnem vložnem zapisniku.

Mestni magistrat v Ljubljani, dne 18. oktobra 1900.

Sukneni ostanki

kakor tudi blago od kosa

se prodaja po cenah brez primere

pri (2209-2)

R. Miklauc-u
Spitalske ulice št. 5.

Vežnji red državne železnice
od 1. oktobra 1900.
Ljubljana — Trbiž.

717	1151	406	1205	iz Ljubljane (juž. kol.)	v	515	1116	438	851
730	1154	409	1208	v Ljubljana (drž. kol.)	iz	512	1113	435	848
735	1158	414	1209	iz	509	1111	430	843	
733	1206	432	1217	Vižmarje	v	502	1104	428	836
743	1216	433	1227	Medvode	v	453	1055	414	837
756	1223	445	1239	Škofja Loka	v	441	1043	399	815
811	1241	457	1233	Kranj	v	428	1031	346	801
816	1245	501	1237	Sv. Jošt (postajal.)	v	422	1026	338	792
837	1257	513	110	Podnart-Kropa	v	412	1016	328	742
833	101	517	117	Otoče (postajal.)	v	405	1010	321	735
845	114	530	127	Radovljica (postajal.)	v	354	959	310	721
857	125	540	134	Lesce-Bled	v	345	953	304	715
908	135	550	144	Žerovnica	v	335	940	245	659
917	144	559	153	Javornik	v	325	933	237	651
928	158	611	205	Jesenice	v	322	927	231	645
944	213	627	211	Dovje	v	304	910	213	627
1006	235	649	245	Kranjska Gora	v	271	892	193	605
1018	247	701	257	Radče-Bela Peč	v	253	841	141	553
1032	301	715	311	Trbiž	iz	214	825	123	536

Ljubljana — Straža — Toplice.

654	105	655	iz Ljubljane (juž. žel.)	v	831	232	848
705	116	706	Ljubljane (dol. žel.)	v	811	222	838
716	127	717	Lavrica	v	759	210	826
733	134	734	Škofljica	v	753	204	820
738	149	735	Šmarje-Sap	v	739	190	806
746	157	746	Grosuplje	iz	739	140	757
764	205	761	v	v	717	128	742
807	218	804	iz	v	704	115	734
818	229	815	Žalna (postajal.)	v	694	105	724
832	243	829	Višnja Gora	v	640	1261	710
841	252	833	Zatičina	v	630	1241	700
846	257	843	Št. Vid pri Zatičini(p.)	v	630	1236	695
859	310	856	Radohova Vas	v	612	1223	682
907	318	904	Št. Lorenc n. K. p.	v	605	1216	675
921	332	915	Velika Loka	v	593	1204	662
927	338	924	Trebnje	v	544	1165	614
940	351	937	Mirna Peč	v	532	1143	602
1000	411	957	v	iz	511	1122	581
1014	425	961	v	v	511	1100	561
1032	443	965	iz	v	511	1042	493

Grosuplje — Kočevje.

758	209	801	iz Grosuplje	v	723	134	732
812	223	815	Predole (postajal.)	v	709	120	718
822	233	825	Čušperk	v	702	113	711
836	247	839	Dobre Polje	v	649	100	658
848	259	851	Velike Lašče	v	638	1249	647
907	318	910	Ortenek	v	622	1233	631
923	334	926	Ribnica	v	604	1215	613
948	359	951	Srednja Vas	v	538	1149	547
955	406	958	v	iz	521	1142	540

Ljubljana — Kamnik.

728	205	650	iz Ljubljane (drž. kol.)	v	649	1106	610
741	218	704	Tavčarjevdvor(post.)	v	636	1083	587
744	221	707	Črnuče (postajal.)	v	632	1049	563
805	242	725	Trzin	v	612	1029	538
813	250	737	Domžale	v	605	1022	526
823	300	745	Jarše-Mengiš	v	582	1012	515
828	306	753	Homec (postajal.)	v	543	1006	508
842	319	807	v	iz	530	953	456

Nočni čas od 6. ure zvečer do 5. ure 59 minut zjutraj (600 do 592) označen je s tem, da so podčrtane številke minut.

Priporočam slavnemu občinstvu svojo veliko in bogato zalogo različne zlatnine in srebrnine, posebno priporočam prave fine švicarske žepne ure, srebrne, zlate in nikel-naste po jako nizkih cenah.

☞ Za vsako uro jamčim jedno leto. ☜

Poleg tega priporočam fine zanesljive šivalne stroje iz najboljših in izkušenih tovarn s 5letnim jamstvom.

Gramofon. Najboljši in najglasnejši iznajden glasbeni aparat, kateri svira popolnoma čisto in razločno osobito glasovir, petje in godbo. Izvrstna zabava za vsacega, priporočljivi so avtomatični posebno za gostilničarje in kavarnarje. (123-84)

Cena 65 gld.; avtomatičnega 120 gld.

* Interesenti se lahko prepričajo in ogledajo avtomat v moji prodajalnici. *

FRANC ČUDEN, urar v Ljubljani na Glavnem trgu šte. 25, nasproti rotovža.

Cene brez konkurence:

Zanesljivo pristna črna in bela vina

iz istrskih in dalmatinskih vinogradov priporoča

G. Zalaznik v Pulju (Pola).

Spretne, solidne potovalne uradnike

(akvizitérje)

za vse zavarovalne stroke vsprejme proti visoki proviziji, sčasoma tudi s stalno plačo tukajšnji glavni zastop stare, na Kranjskem že dolgo poslujoče tuzemske zavarovalnice.

Lastnoročno pisane ponudbe naj se pošiljajo pod: „akvizitér 25“ upravnistvu „Slov. Naroda“. (1531-27)

Fave di morti!
Štruce za Vseh svetih dan
Hâches-pâstete

se dobivajo vedno sveže (2235-2)

v **R. Kirbisch-a** slaščičarni
Kongresni trg, v Ljubljani.

L. Luserjev oblič za turiste.

Priznana najboljša sredstvo proti kurjim očesom, Žuljem itd. itd.

Glavna zaloga:

L. Schwenk-ova lekarna
Dunaj-Meidling.

Zahtevajte **Luser-jev** oblič za turiste po 60 kr.

Dobiva se v vseh lekarnah.
V Ljubljani: M. Mardetschläger,
J. Mayr, G. Piccoll. V Kranju:
K. Savnik. (485-27)

Naznanilo.

Slavnemu p. n. občinstvu uljudno naznanjam, da zopet prevzamem s 1. novembrom t. l. na novo urejeno

gostilno „Miramar“
na Starem trgu v Miličevi hiši št. 19.

Postregel bom s pristnim bellm in rudečim vinom, kakor tudi s finim črnim istrjancem in s Steinfeldskim mareničim pivom ter z izborno kuhinjo.

☞ Vsak petek ukusno pripravljene sveže morske ribe različnih vrst. ☜

Za točno in ceno postrežbo in za pristnost jamčim ter se za mnogobrojen obisk uljudno priporočam udani

(2242-1)

Ivan Tosti, gostilničar.

Špitalske ulice št. 7, I. nadstr.

Zobozdravniški in zobotehniški atelijé.

Ordinacija od 9. ure do 6. ure, ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. ure.

Zobozdravnik Med. Dr. Rado Frlan

špecialist za zlate plombe

naznanja p. n. občinstvu, da si je nabavil električno pripravo za vlivanje porcelanastih plomb, katere se delajo popolnoma jednake zobem, tako, da jih ni možno izpoznati.

V njegovem atelijéju se izdelujejo posamični zobje vsake vrste, zlate krone in spon, zobovja iz zlata, kavčuka, aluminija, celuloide in eina. (1765-9)

Opomba: Zlate in porcelanaste plombe, kakor tudi vse operacije v ustih izdeluje zobozdravnik dr. R. Frlan sam, ne pa znabiti kak tehnik.

Slovenski pozor!

Zahtevajte posod

nogavice, rokavice,

jopiče in vse vrste

pletenin iz

D. Hribar-jeve tovarne

To domače blago je

trpežno, ceno in se

kosč s vsakim drugim

izdelkom bodiš ka-

torekoti konkurenco.

Slovenski trgovec.

Za uspešno nalaganje kapitala
se priporočajo od

Peštanske ogerske komercijalne banke

izdani:

- 4% zastavni listi, izplačljivi à 200 K
(obrestovanje, od dnevnega kursa računeno, 4²/₁₀%, izžrebni dobiček okolu 7¹/₂%)
- 4% komunalne obligacije, izplačljive à 210 K
(obrestovanje, od dnevnega kursa računeno, 4³/₁₀%, izžrebni dobiček okolu 12%)
- 4¹/₂% premirane komunalne obligacije, izplačljive à 220 K
(obrestovanje od dnevnega kursa računeno, 4³/₁₀%, izžrebni dobiček okolu 8%)
- 4¹/₂% zastavni listi, izplačljivi à 200 K
(obrestovanje, od dnevnega kursa računeno, 4²/₁₀%, izžrebni dobiček okolu 2%)
- 4¹/₂% nepremir. komunalne obligacije, izplačljive à 200 K
(obrestovanje, od dnevnega kursa računeno, 4⁶/₁₀%, izžrebni dobiček okolu 2%)

Dobivajo se vedno po vsakdanjem dnevnem kursu pri (2237)

J. C. Mayer-ju
banka in menjalnica v Ljubljani.

Stajerski **LODEN** za obleke, plašče, haveloke, športne obleke, gasilce, livreje vse čista robna volna

Najmodernejša in najboljše kvalitete **SUKNENEGA BLAGA** (1888-14)
za moške obleke

Največja zaloga raznega blaga za **ZIMSKE SUKNJE**
Črno in modro tkano blago (Kammgarne), ševiot od K 3.— naprej.
Vzorci stroškov prosti.

Oddelek za sukno firme **KASTNER & ÖHLER, GRADEC.**

Ustanovljeno leta 1842. **Brata Eberl**

Ljubljana, Franciskanske ulice 4.
Pleskarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. južne železnice.

Slikarja napisov.
Stavbinska in pohištvena pleskarja.
Prodaja oljnatih barv, lakov in firnežev na drobno in na debelo.

Velika izbirlka dr. Sohoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje.

☞ Zaloga ☜
vsakovrstnih čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove pode, karbolinjea itd.

Posebno priporočava sl. občinstvu najnovejše, najboljše in neprecenljivo sredstvo za likanje sobnih tal pod imenom „Rapidol“.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznano realno in fino po najnižjih cenah.

Mehanik Ivan Škerl stanuje samo

Opekarska cesta št. 16.

šivalni stroji po najnižjih cenah. Bleikle in v to stroko spadajoča popravila izvršuje dobro in ceno. 45
Vnanja naročila se točno izvrše.

Perilo za gospode najboljšo blago in najnovejše

kravate prodaja 45

Alozij Persché
Pred škofijo, poleg mestne hiše.

Anton Presker krojač

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 6
priporoča svojo veliko zalogo

gotovih oblek za gospode in dečke, 45
jopic in plaščev za gospe,
nepremočljivih havelokov itd.

Obleke po meri se po najnovejših uzorcih in po ujnijšjih cenah solidno in najhitreje izgotovljajo.

J. S. Benedikt
Ljubljana, Stari trg priporoča

nagrobne vence in trakove k vencem z ali brez napisov 45

po najnižji ceni.

„Ljubljanska kreditna banka“
v Ljubljani
Špitalske ulice št. 2.

Nakup in prodaja
vseh vrst rent, državnih papirjev, zastavnih
pisem, srečk, novcev, valut i. t. d. po najkulant-
nejših pogojih. (1877—41)

Posojila na vrednostne papirje proti nizkim
obrestim.
Zavarovanje proti kurzni izgubi.
Promese k vsem žrebanjem.

Sprejemanje denarnih vlog
na vložne knjižice, na tekoči račun in na giro-
konto s 4% obrestovanjem od dne vloge do
dne vzdiga.
Eskomt menjic najkulantneje.
Borzna naročila.

Udano podpisani gostje dovoljujejo si svojim p. n. kavarnarjem
uljudno naznanjati, da so z ozirom na sedaj obče-obvezno vpeljano kronska
veljavo primorani valutno napojnin — novim jednotnim vrednotam primerno
— urediti tako, da se osobito splošno zniža:

vsakdanja napojnina od 2 kr. a. v. na 2 helerja,
običajna nooletna nagrada pa od 1 glđ. a. v. na 1 krono,

ter prosijo vzlic temu za prijaznost in ljubav, da bi bili — ne glede na
to — pro forma jim itak zagotovljene točne postrežbe za naprej v **resnici**
tudi dejansko deležni v polni meri. (2244)

Gostje kavarn:

„Slon“, „Casino“, „Narodna“, „Evropa“ in „Valvazor“.

Otvoritev gostilne.

Nekdanja dobro obiskovana stara **gostilna**

Krojaške ulice 6. **pri „Črnem kosu“** Krojaške ulice 6.

se odpre z današnjim dnem.

Točila se bodo najboljša vina iz **Zajčeve** kleti in **puntigamsko** salonsko pivo.

Za dobro postrežbo se bode skrbelo.

(2210—2)

Z odličnim spoštovanjem

V Ljubljani, dne 27. oktobra 1900.

J. Mrak.

Opr. št. 21/00.

Edikt.

(2205—3)

Čez premoženje pod firmo „**F. Pettauer**“, trgovina z drogami, materialijami
in mešanim blagom registrovanega trgovca Frana Pettauerja v Ljubljani se je dne 24.
oktobra odprl (trgovski) konkurs.

Konkursni komisar: **c. kr. deželni sodni svetnik g. Karol Wen-**
ger v Ljubljani.

Začasni oskrbnik mase: **g. dr. Josip Kušar, odvetnik v Ljubljani.**

Volični narok dne **6. novembra 1900** ob 9. uri pri tukajšnjem sodišču,
soba št. 15. (pri konkursnem komisarju).

Oglasilni rok: **do 20. decembra 1900.**

Likvidacijski in poravnalni rok dne **28. decembra 1900** ob 9. uri dolo-

lutne pri tukajšnjem sodišču (pri konkursnem komisarju).

C. kr. deželno sodišče v Ljubljani,

oddelek III., dne 24. oktobra 1900.

Svojo zahvalo

izrekava prav toplo vsem nama naklonjenim pozna-
nim in nepoznanim p. n. odjemalcem, zlasti pa vele-
upoštovanemu ženstvu, katero zahteva o tako odloč-
nostjo po vseh prodajalnicah najine testenine.

Z vsem spoštovanjem

Žnideršič & Valenčič.

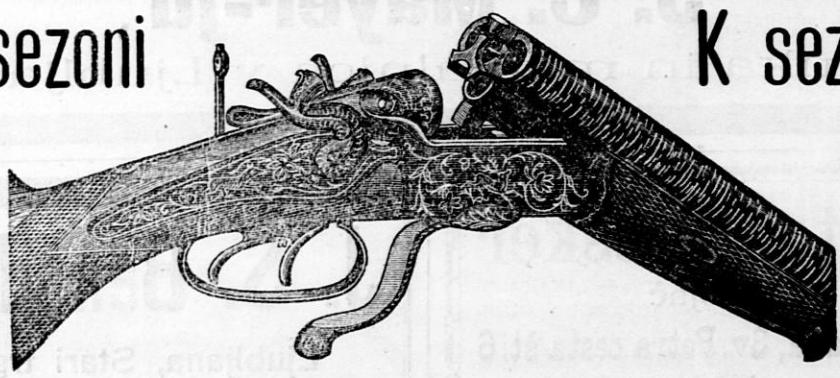
Mr. Bistrica, v oktobru 1900.

(880—27)

K sezoni

K sezoni

ilustrovan cenik se po-
šilja na zahtevo zastoj.

ilustrovan cenik se po-
šilja na zahtevo zastoj.

prporočam svojo bogato zalogo **pušk najnovejših sistemov in najnovejše vrste,**
revolverjev itd., vseh pripadajočih rekvizitov in munice, posebno pa opozarjam na

trocevne puške

katero izdelujem v svoji delavnici in katere se zaradi svoje lahkote in priročnosti vsakemu
priporočajo najboljše.

Ker se peča m samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu za mnogo-
brojna naročila, ter izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče **naročbe in poprave** točno,
solidno in najceneje.

Z velespoštovanjem

(1662—12)

Fran Ševčik, puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.

Graščina v Brežicah

ima še večjo množino prav dobrega

vina iz Sromeljskih goric

po ugodni ceni na prodaj.

(2214—2)

Za pristnost vina se jamči. Odda se v večji in manjši množini.

Velika vojaško-invalidska
loterija v zlatu in srebru. **Predzadnji teden!**

Glavni dobitok **60.000 kron.**

v gotovem denarju 20% manj.

(2051—12)

Invalidske srečke à 1 krono

priporočja: J. C. MAYER v Ljubljani.

Slavnemu p. n. občinstvu se uljudno naznanja, da se prične

v soboto, dne 3. listopada t. l.

v **Prešernovih ulicah št. 1, v Friš-ovi palači**

velika prodaja blaga

in sicer pride na prodaj:

velika partija sukna, med tem angleško in brnsko sukno in blago za haveloke;
velika partija raznega volnenega blaga za dame in barvanega bar-
benta meter od 15 kr. naprej;

velika partija Smyrna preprog (teplhov) vsake velikosti, kakor pre-
proge za pred postelje in za na stene. Preproge 2 metra široke in 3 metre dolge
po 5 glđ. 90 kr.;

velika partija svilnatoga blaga, med tem najnovejši vzorci Taft svile
meter po 95 kr.;

velika partija modercev, približno 500 komadov iz neke konkurzne mase
od 30 kr. višje. (2250—1)

➔ Vrhu tega še nekaj izvanredno cenih partij raznega blaga. ➔

Ker se bode omenjeno blago po izvanredno nizkih cenah prodajalo,
je upati, da se izbera v kratkem zmanjša, in je tedaj priporočljivo,
da se vsakdo, kdor želi to ugodno priliko uporabiti, **pravočasno**
z nakupom preskrbi.

Udano podpisani kavarnarji dovoljujejo
si svojim p. n. gostom uljudno naznanjati,
da so, z ozirom na, posebno v zadnjih dveh
letih neobičajno naraščajoče režijske stroške,
kakor tudi vsled draginje za vporabo potreb-
nega blaga primorani ceno

od 1. novembra t. l. dalje

1 skudelice moka . . . od 10 na 13 kr.,

1 „ ali čaše kave „ 12 „ 13 „

kakor tudi

1 čaše holandskega čaja „ 12 „ 14 „

povišati, ter prosijo nadaljnega cenjenega za-
upanja z zagotovilom točne postrežbe.

Antona Gnesde vdova,
„Kavarna pri Slonu“.

Herman Oswald,
„Kavarna Casino“.

Fran Krapež,
„Narodna kavarna“.

Anton Krapš,
„Kavarna Evropa“.

Andrej Stuppan,
„Kavarna Valvazor“.

(2222—3)